

TIESA IR MELAS

PRIEŠRINKIMINĖJE PROPAGANDOJE

Kai sovietai dar Stalino laikais užblokavo susisiekimą su Vakarų Berlynu, nors amerikiečiai tada dar turėjo atominių ginklų monopolį, Winstonas Churchill'is klausė: "If thus they act in

Šiandien ir rytoj

KOVA su religija okupuotoje Lietuvoje vėl suaktyvinama.

-- Aš stovėjau ties puikia, sena koplytėle Žemaitijos lauke, -- rašo filosofijos daktaras Juozas Ažubalis, -- būrelis vaikų, prisirinkę akmenų, laidė į koplytėlę. Stiklų jau nebebuvo ir akmeninė kruša palaispsniui naikino inkrustacijas, statulėles, seno dievdirbio kruopščiai išskaptuotą grožį...

Bet filosofijos daktaras Ažubalis, kuriam prie širdies ateizmo "išsavinimas" Žemaitijoje, nepasmerkė nei vaikų, nei tų vaikų indoktrinacijos atlikti barbarišką koplytėlės sunaikinimą, nei naikinamos koplytėlės. Ažubalis mato tik, kodėl ateizmo praktika vis ir vis neturi gilesnių pėdsakų žmogaus dvasioje?

Tų apmąstymų paveiktas, jis parašė knygą, kurioje iškritikavo tą moralę, kurią žmonėms per ilgus amžius įskiepijo... bažnyčia.

Jis apžvelgė visą ateizmo propagandos struktūrą, kuri įtvirtinta Lietuvoje nuo 1945 metų. Per pirmąją okupaciją komunistinis režimas nedrįso atvirai mesti akmenų į Žemaitijos koplyčias. Kitaip pasijusta 1945 metais, sugrįžus ilgam laikui viešpatuoti Lietuvoje. Tuč tuojau Vladas Niunka apkaltino bažnyčią ir katalikus bendradarbiaus su naciais. Absoliučiai pramanytą apkaltinimą valdžia palaikė visu savo brutaliu svoriu. Kiek vienas dvasiškis buvo traktuojamas kaip pavojingas kriminalistas. Tai buvo ypač ryšku Klaipėdos bažnyčios teisme. Kunigams dėl jų skelbiamų "amoralinių teorijų", buvo uždrausta sueti su vaikais ir jaunimu. Aukos bažnyčiai palaikyti teleista rinkti tik bažnyčios pastate.

Izoliavę bažnyčią, okupantai tikėjosi laimėti. Jų puseje, kaip jie manė, buvo laikas. Senos generacijos išnykimas ir naujos ateistinės kartos prieauglis.

Todėl, tikėjosi filosofijos daktaras Ažubalis, kad tikras ateistas išrautų koplytėlę iš vietos, kur ją įtvirtino gal prieš

(Nukelta į 2 psl.)

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

the green woods, how will they act in the dry" -- jei jie taip elgiasi šlapiam miške, ką jie darys kai jis išdžius -- supraskit jie turės atomines bombas?

Tą klausimą prisiminęs Newsweek kolumnistas Stewart Alsop konstatuoja, kad "the wood is getting awfully dry". Dar daugiau ji bado faktas, kad šis klausimas visai nekeliamas artėjančių rinkimų proga. Šio krašto politikai stengiasi igrty rinkimų simpatijas linksniuodami, anot Alsopo "false issues, unreal issues".

Iš tikro, skaitydamasis su rinkimų nuotaikomis, kandidatas įstovų rūmus ar senatą daugiau kalba apie "law and order" bei infliaciją negu užsienio politiką ir savo valstybės ateitį atominiam amžiuje sovietų grėsmės akivaizdoje. Jei kuris nors politikas pradėtų gvildinti tą temą ir reikalautų skirti daugiau lėšų krašto apsaugai, jis tuojau pat būtų apšauktas "karo kursytoju", visuomenės priešu ir atžagareiviu.

Tų nuotaikų spaudžiama Nixono administracija skubiai mažinanti krašto apsaugos biudžetą ir karių skaičių, tuo tarpu Kremlius tokių skrupulų visai neturi ir siunčia savo laivyną ir karius užimti tas pozicijas, kurias vakariečiai ir amerikiečiai apleidžia. Ir kaip juos nuo to sulaikyti, jei atominių ginklų balansas pradėjo krypti jų naudai?

Tenka su Alsopu sutikti, kad taip iš tikro yra, bet kartu norisi ir pastebėti, kad priešrinkiminiais laikais Amerikoje visados buvo labai sunku susekti kur yra tiesa ir kur melas. Ir kad rinkimai yra ne tik stipriausia, bet ir silpniausia demokratijos pusė. Taip pat reikia pastebėti, kad ginklų persvara pati viena dar neatneša persvaros, jei nėra valios laimėti. Geriausias pavyzdys yra Vietnamas.

Už tat, mano rodos, negalima kaltinti dabartinės administracijos išduodant krašto interesus. Jie buvo išduoti anksčiau, dabar belieka gelbėti tik tai, ką dar galima išgelbėti.

Pasak rugsėjo 25 d. Life, Nixonas yra įsitikinęs, kad visas pasaulis, įskaitant ir Sovietų Sąjungą, keičiasi vis smarkėjančia sparta ir pokyčių trijų dešimtmečių jo visai negalima bus pažinti. Bet tam reikalingas ilgesnis taikos periodas ir nepaisant visų lokalinių konfliktų jis yra įmanomas dėl tos paprastos priežasties, kad taika reikalinga ir sovietams.

Tačiau ar sovietai tai supranta, nežino nei Nixonas nei jo tarptautinės būklės analistas Henry Kissinger. Jei sovietai iš tikro nori taikos, kam jie stumia savo raketas arčiau Suezio kanalo, kam pradėjo statyti povandeninių laivų bazę Kuboje?

Atsakymas į tai galėtų būti toks, kad Kremlius nenorėdamas tiesioginės konfrontacijos, nori išnaudoti dar didesnę amerikiečių nenorą ir baimę tokios konfrontacijos ir pasistūmėti kiek galima į geresnes ir naujas pozicijas. Už tat pagrindinis reikalavimas yra tas, kad Amerika pasilikytų stipri ne tik ginklais, bet ir dvasia. Didelis klausimas lieka ar tai įmanoma santvarkoje, kur koks mažas incidentas artam tikros grupės nepasitenkinimas išpučiamas į didžiausios reikšmės įvykius, kurie užtemdo tolimesnius horizontus kaip tai pasidarė dabartinėje priešrinkiminėje kovoje.

OKUPANTAS NEGALI PAKĘSTI BALFO VYKDOMOS ŠALPOS

Bendrasis Amerikos Šalpos Fondas -- BALF vėl virto partinio organo, "Tiesos" piktų puolimų taikiniu. Laikraštis net keturiuose numeruose (rugs. 17-20, nr. nr. 216-219) paskelbė ilgą, su fotokopijomis Vyt. Minioto straipsnį "Balfio emisaras". Kaip ir anksčiau paskelbtuose, toje pačioje Vilniaus "Tiesoje" straipsniuose (pastarasis buvo pavadintas "Amerikoniškas musgaidis arba dar kaip kas apie Balfą"), ši kartą ir vėl kandžiai puolami tie okup. Lietuvos piliečiai, kurie "žmogaus orumą, meilę savo gimtinei iškeičia į skarelę ar kandžių suėstos medžiagos atraižą".

V. Miniotas "Tiesoje" įdėtame keturių dalių straipsnyje savo pyktį išlieja prieš Vytautą Svičlą, tariamą Balfio šnipą, agentą, esą, buvusį hitlerininkų diversantą. Jis anksčiau Lietuvoje buvo kalintas, vėliau išvykęs į Vakarus ir į Ameriką, šią vasarą atsilankęs okupuotoje Lietuvoje ir rugpiūčio 29 dieną buvęs išsiųstas iš sovietų teritorijos, suprask, iš Lietuvos.

"Tiesos" straipsnyje kaltinama visa eilė Lietuvos gyventojų, kurie, tariamai, buvę partizanais, karininkais ir kurie buvę anksčiau bausiti, gaudavę Balfio siuntinius. Tai laikoma nepaprastu nusikaltimu. Išvadoje Lietuvos gyventojams Balfas pristatytas tikru baubu. Nauja-

Australijos Lietuvių Bendruomenės Sydneyjaus Meno Ansamblio suvadovė M. Umbražiūnienė (vidury), ruošiasi dalyvauti Lietuvių dainų Melbourne koncerte V. Vilkaičio nuotrauka

NASERIS -- ARABŲ DIEVAITIS IR MASKVOS PATIKĖTINIS

Alahas pasišaukė Naserį nelauktai ir netikėtai. Kai Naseris svajojo apie arabų vienybę ir galybę, staigus širdies smūgis nutraukė jo gyvybės siūlą. Naserio mirtis sukėlė ne tik arabų kraštuose savotišką isteriją, bet ir kone visas pasaulis susirūpi-

STEPAS VYKINTAS
Dirvos spec. korespondentas
Europoje

no Artimųjų Rytų ateitimi. Net ir didieji Naserio prieštai -- žydai -- susijaudino, kad po Naserio neateitų dar piktesnis arabų viešpatūnas.

Naseris buvo tipiškas saidis, Aukštutinio Egipto sūnus: aukštas, jėgingos išvaizdos, veržlus ir ambicingas. Jis buvo kilęs iš vidutinės miestiečių klasės, vadinamo efendžio, bet ne felachas (kaimietis). Jo tėvas buvo žemo rango pašto valdininkas. Camalis Abdelis Naseris gimė 1918 m. Aleksandrijoje. Tėvams pinigškai nepajėgiant, į mokslus jį išleido dėdė. Nutraukęs studijas, Naseris įstojo į karo mokyklą. Jaunųjų aspirantų tarpe tuo metu dominavo revoliucinės idėjos. Naseris, brendęs socialinės nelygybės ir priepaudo laikais, greit pasidarė revoliucionierius. 1938 m. susibūrė vienminčių karininkų būrelis, kurie siekė arabų tautinio atnaujinimo. Vėliau įsisteigė slapta karininkų organizacija "Laisvieji karininkai", kurios tikslas buvo atsikratyti karaliaus Faruko ir anglų igulų Suezio kanale. 1952 m. liepos 23 d. įvyko "Laisvųjų karininkų" paderytas perversmas prieš Faruką. Naseris revoliucinėje veikloje pasireiškė kaip gabi jėga ir po perversmo iškilo į pirmąsias vietas: tapo Revoliucinės Tarybos pirmininko pavaduotoju. Generolas Nagibas tada apie jį pasakė: "Ne maniau, kad Naseris yra toks apsuksuolis". Po to ir patį Nagibą Naseris sutvarkė, užimdamas Egipto faraonų sostą. 1956 m. jis buvo išrinktas prezidentu.

ISKELTA BALTIJOS TRAGEDIJA

Toronto Daily Star ir The Montreal Star š. m. rugsėjo 14 d. laidoje įdėjo James Eayrs platų straipsnį "Baltijos tragedija".

Straipsnio autorius gerai argumentuotame straipsnyje paliečia trijų Baltijos valstybių likimą, iškelia Molotovo-Ribbentropo sutartį, primena sovietų jėgą įvykdytą Baltijos valstybių užėmimą, dar vis tebetrukančią okupaciją ir JAV bei Kanados politikų pasisakymus tos okupacijos nepripažinimo klausimu.

James Eayrs pabrėžia: "Nusikaltimai prieš Baltijos valstybes, tai nusikaltimai prieš žmoniją ir mes jų negalime nei pamiršti, nei juos atleisti". Pasak autoriaus Baltijos valstybių klausimas turėtų būti iškeltas būsimose Europos saugumo konferencijose. Pasiūlyta, kad Kanados atstovas tokioje konferencijoje dienotvarkėje iškeltų tų pavergtų kraštų būsimos nepriklausomybės klausimą. Straipsnis baigiamas šūkiu "Vive la Baltique libre!"

ris pirmas. Kadangi Naseris buvo silpnoje militarinėje ir ekonominėje būklėje, jis ieškojo rėmėjų. Anglo-saksai jau buvo arabams išpykę. Tai Naseris pasuko Maskvos pusėn. Maskva džiaugsmingai Naserio ištęstą ranką priėmė, nes jai atsivėrė durys į Viduržemio jūrą ir Afriką. Ji aprūpino Naserį (Nukelta į 2 psl.)

PRANCŪZAI APIE LIETUVĄ

Baltijos trijų valstybių, jų atstovų Vakaruose kreipimasis į laisvąjį pasaulį keliais atvejais praėjusią vasarą iškeltas ir įtakingoje, plačiai skaitomoje Parvyžiaus spaudoje. Elta patyrė apie "Le Figaro", liepos 18 d., paskelbtą straipsnį "Pavergtos tautos -- Baltijos valstybės kreipiasi į laisvąjį pasaulį" ir kitame žinomame Parvyžiaus dienrašty "Combat", įdėtą Georges Andersen straipsnį "Visuomet gyvas Baltijos valstybių klausimas". "Le Figaro" pateikia, iš lietuvių spaudos bei Eltos šaltinių, kalendorine tvarka įvykius, kurie liudija lietuvių kančios kelią. Nurodyta, kaip Lietuva buvo okupuota ir kuriuo būdu buvo išrinktas vad. Liaudies seimas. Straipsnio autorius D.A. pabaigoje pabrėžia, kad didžioji laisvojo pasaulio valstybių dalis ligšiol atsisakė pripažinti neteisėtą trijų Baltijos valstybių įjungimą. "Combat" dienraštis priminė, kad Baltijos valstybių likimas iš tikrųjų buvęs nulemtas dar 1939 m. rugpiūčio 23 d. (Molotovo-Ribbentropo sutartį pasirašius) ir toliau atpasakoja kraštų okupacijos raidą. Nurodoma ir į Maskvos okupantų vykdomą rusinimo vyksmą, pvz., kad lietuviai Vilniuje sudarą mažumą ir kad panaši padėtis Rygoje ir Taline. (E)

laiškai Dirvai

Diskusijos dėl geresnės LB ateities

Padėka priklauso dr. Antanui Butkui ir Antanui Juodvalkiui už jų komentarus, klausimus bei pastabas DIRVOS rugsėjo 10 ir 16 dienų numeruose, pasisakančiant apie mano straipsnius Draugo laikraštyje. Tuose Draugo straipsniuose buvo kalbama apie naujosios VI-sios JAV LB Tarybos darbus, susitvarkymą, naujų LB organų sudarymą ir Tarybos sesijose svarstytinius klausimus.

Pirmiausia norisi atsakyti į kelis dr. A. Butkaus keliamus klausimus. Į klausimą kas yra straipsniuose minima "dirbtinai iškelta prezidiumo galia", atsakymą duoda JAV LB Įstatai ir buvusių tarybų prezidiumų darbai bei jų praktikuota veikla.

JAV LB Įstatuose LB Taryba apibūdinta kaip "vyriausiasis LB organas, trejiems metams renkamas visuotiniu, lygiu, tiesioginiu

ir slaptu balsavimu." Toliau 35-tame straipsnyje sakoma: "LB Taryba:

- a) priima ir keičia LB įstatus,
- b) tvirtina LB Centro Valdybos pateiktus LB Kultūros Fondo, Švietimo Tarybos, Ekonominės Tarybos ir kitų centrinių institucijų nuostatus,
- c) renka LB Centro Valdybos pirmininką ir jo pristatytus Centro Valdybos nuostatus,
- d) renka LB Kontrolės Komisiją ir LB Garbės Teismą,
- e) nustato tautinio solidarumo įnašų dydį ir jų paskirstymą,
- f) taria LB veiklos klausimus ir būdus,
- g) tvirtina LB Centro Valdybos sąmatą, veiklos bei finansų apyskaitas ir LB Kontrolės Komisijos aktus,
- h) nustato JAV LB atstovavimo būdą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime."

Gi įstatų 3-čiame straipsnyje dar pasakyta, kad "bendradarbiavimo būdus ir formas su lietuvių organizacijomis taria LB Taryba."

Įstatų 39-tas straipsnis nusako prezidiumo darbus ir teises:

"LB Taryba savo kadenčios metų renka Prezidiumą, kuris:

- a) šaukia LB Tarybos sesijas, nustato sesijų darbotvarkę, vadovauja sesijų posėdžiams, pasirašo sesijų posėdžių protokolus,
- b) skelbia LB Tarybos nutarimus,
- c) LB Tarybos darbo reikalais palaiko ryšius su LB Centro Valdyba, Kontrolės Komisija, Garbės Teismu ir kitais LB organais,
- d) savo, LB Centro Valdybos arba ne mažiau kaip penkių LB Tarybos narių kolektyviai išskeltus skubius klausimus pateikia Tarybai spręsti korespondenciniu būdu,
- e) atstovauja LB Tarybai."

Atrodo, kad aišku, ką turėtų daryti Taryba ir ką vykdyti jos prezidiumas. Tačiau praktika parodė, kad kiekvienas prezidiumas skirtingai interpretavo jam priklausancias teises ir galias.

LB Tarybą būtų galima palyginti su metiniu LB apylinkės susirinkimu, kuris taria visus apylinkės reikalus, renka apylinkės valdybą, tvirtina apyskaitas. Apylinkės susirinkimui vadovauja ir susirinkimo protokolą surašo susirinkimo prezidiumas. Bet apylinkės susirinkimo prezidiumas vienas pats nesprendžia apylinkės reikalų, o susirinkimui pasibaigus nepretenduoja dirbti apylinkės valdybai priklausančių darbų.

Grįžtant prie LB Tarybos, ją galima laikyti kaip ir visos JAV LB atstovų "susirinkimu", kuriam vadovauja ir protokolus rašo prezidiumas. Skirtumas čia tik tas, kad "susirinkimas" (Taryba) yra trejiems metams ir prezidiumas turi "už stalo sėdėti" trejis metus.

Tačiau patirtis parodė, kad kai kurie prezidiumai darė savo sprendimus už visą tarybą, nesistengdami

šaukti Tarybos sesijų. Atstovauti LB Tarybai dar nereikia, kad galima jos vardu nutarimus daryti.

Dr. A. Butkus teigia, kad "paskutiniosios tarybos viena didžiausių silpnųjų buvo ta, kad jos prezidiumas neturėjo fizinės galiybės tinkamai funkcionuoti (gyvendamas toli vienas nuo kito). Tas trukdė prezidiumui atsiekti jam LB įstatuose numatytos paskirties."

Atstumai tarp prezidiumo narių gyvenamųjų vietovių neturėtų būti kliūtis prezidiumui sesijų posėdžius vesti, protokolus pasirašyti, nutarimus skelbti, ir t.t. Kad prezidiumo nariai įvairiose vietovėse gyvena, dar neturėtų būti visos Tarybos didžiausia silpnybė. Tarybos nariai norėjo veiksmingesnės Tarybos, bet prezidiumas jų pagėdavimų netenkino. Pagaliau kas į prezidiumą ėjo, žinojo, kur kiekvienas gyvena ir turėjo žinoti, ką reikės dirbti.

Geru pavyzdžiu visiems gali būti buvusios PLB Valdybos Pirmininkas gilią atminties Juozas Bachunas, kuris gyvendamas daugiau negu 300 mylių nuo Clevelando (kur rezidavo daugumas PLB Valdybos narių), visuomet į dažnus posėdžius atvykdavo, jiems pirmininkaudavo ir per 5 metus daugelį darbų atliko. Jam ir PLB Valdybai atstumai netrukė funkcionuoti!

Teisingai dr. A. Butkus pastebi, kad JAV LB Tarybai reikia "veiksmingo prezidiumo". Veiksmingas ir darbingas prezidiumas turėtų mintyje tuose Draugo straipsniuose LB Tarybos prezidiumą kaip "techniško darbo postą" apibūdinant.

Nesinori su dr. A. B. sutikti, kad "mūsųose taryba ir prie geriausių sąlygų tegali tik retkarčiais susirinkti sesijai." Kodėl? Kas kliudo ar draudžia? Juk patys Tarybos nariai prašė dažnesnių sesijų. Kad susitikti dažniau galima, straipsniuose pavyzdžiu buvo pastatyta Lietuvių Fondo Taryba, sudaryta iš įvairiuose JAV miestuose gyvenančių jos narių, posėdžiams susirenkančių 4-5 kartus per metus! Pagaliau ir tų straipsnių rašymo mintis buvo pasiūlyta privačiuose pokalbiuose Dainavoje, kur susitiko šią vasarą (net kelis kartus) iš Clevelando, Detroito, Chicagos ir kitų vietovių suvažiavę naujosios LB Tarybos nariai atostogauti arba savo vaikų iš vasaros stovyklų pasiimti. Arba kad ir Ateitininkų Kongreso metu Chicagoje (rugsėjo 4-7 dienomis) matėsi didesnė pusė LB Tarybos narių, kurių kiekvienas klausinėjo, kada bus šaukiama sesija, o senojo prezidiumo du nariai žadėjo jos greitesniu šaukimu pagaliau pasirūpinti. Tad žmonės keliauja daug ir dažnai. Jie keliauja kai reikia, kur reikia ir jei yra kviečiami.

Teisingai dr. A. B. nurodo kokia Centro Valdyba tegali visuotinį pasitikėjimą užsitarnauti. Straipsniai Drauge kaip tik ir stengėsi pabrėžti tą faktą, kad Centro Valdybai buvo sunku dirbti, kada ji nesulaukė reikalingų nutarimų iš visos Tarybos, nes buvusioji Taryba turėjo tik kelias nedarbingas sesijas. O kodėl jų buvo tik kelios, tai jau pakartotinai buvo aiškinta.

Rugsėjo 16-tosios DIRVOJE p. Antanas Juodvalkis labai teisingai pastebi, kad tiksliau ir teisingiau būtų sakyti, jog naujoji Taryba atstovauja "daugumai JAV LB-nės." Draugo straipsnyje buvo netiksliai

Naseris – arabų dievaitis...

(Atkelta iš 1 psl.)

ri tankais, migais, rake-tomis. Kaip karys ir arabų vadas, Naseris pasijuto galingas ir širdies gilumoje gal ėmė svajoti apie Tutmosį III ar Ramsesą II, o gal ir apie savotišką arabų Napoleoną.

Deja, likimas Naseriui nebuvo palankus. Ne žiūrint efektyvios Maskvos militarinės paramos, 1967 m. birželio mėnesį per šešias dienas Naseris skandalingai pralaimėjo karą prieš Izraelį. 32 milijonų valstybės žaibo greitumu sumuko prieš 2,7 milijonų žydų moderninę karą jėgą. Naseris suvaidino noris atsistatydinti iš Egipto prezidento pareigų, bet įaistriną arabų minia rėkė: Naseris! Naseris! Naseris! Vaidyba baigėsi sėkmingai: Naseris "išklaušė tau-

išsireikšta, norint pasakyti, kad naujoji LB Taryba sudaryta iš įvairesnio amžiaus atstovų, joje daugiau moterų negu buvusiose tarybose, o taip pat daugiau ir įvairesnių profesijų žmonių. Štai pavyzdžiui išrinktus 35 narius sudaro 7 moterys ir 28 vyrai. Amžiumi jie skirtosi taip: nuo 18 iki 25 metų amžiaus — 5 nariai, 26-30 m. — 1, 31-35 m. — 4, 36-40 m. — 5, 41-45 m. — 3, 46-50 m. — 6, 51-55 m. — 6, 56-60 m. — 3, 61-65 m. — 2.

Profesijomis pasiskirstymas yra toks: inžinieriai — 7, gydytojai — 4, studentai — 4, profesorai — 3, teisininkai — 3, chemikai — 2, katalikų kunigai — 2, mokytojai — 2, ir po vieną iš šių profesijų: advokatas, kompiuterių analistas, pedagogas, poetas, rašytojas, sociologas, visuomenininkas, žurnalistas.

Į p. Juodvalkio klausimą, kas buvo atėmus Tarybos parlamentines funkcijas, atsakymas yra toks. Pagal JAV LB Įstatus visai Tarybai priklauso parlamentinės funkcijos. Ji jas gali atlikti tik tada, kai susirenka posėdžiams ir daro nutarimus. Kadangi tų posėdžių (sesijų) buvo per mažai, tai ir Taryba negalėjo savo funkcijų vykdyti.

Toliau p. Juodvalkis vėl labai teisingai pastebi JAV LB Įstatų trūkumus LB Tarybos sudaryme, kada Taryboje dalyvauja ir rinkti nariai, ir Centro Valdybos kviestieji nariai, ir LB aygardose jų rinktieji pirmininkai arba tų apygardų atstovai, ir CV sudarytų centrinių institucijų pirmininkai. Visi turi sutikti su p. Juodvalku, kad tai "stoka logikos". Reikia pritarti jo siūlymui, kad Taryboje būtų tik rinktieji nariai. Tada atsiskirtų parlamentinė funkcija nuo vykdomųjų (kurią atlieka CV, apygardos ir centrinės institucijos).

Siūlyčiau tik padidinti renkamųjų Tarybos narių skaičių iki 71. Tada būtų dar platesnis atstovavimas (gal tada ir taip vadinamų "mažumų" nebūtų), patys rinkimai sudomintų daugiau žmonių. Dėl pačio skaičiaus būtų įdomu išgirsti daugiau nuomonių.

Pono Juodvalkio siūlymu reikėtų pergaltvoti apygardų reikalą. Iš tikrųjų, Bendruomenės biurokratinė santvarka kai kam atrodo per daug paini.

V. Kamantas

tos valios" ir liko toliau prezidentu.

Nelengvi buvo ir tie paskutinieji treji metai Naseriui. Arabus suvienyti buvo neįmanoma: Irakas, Sirija šaukė prieš Naserį, Jordanas pasidarė pilietinio karo židinys, karas prieš Izraelį buvo nemažiau rizikingas ir pavojingas kaip 1967 m. JAV užsienio reikalų ministerio W. Rogers Artimųjų Rytų taikos planas buvo Naseriui dar viltis išgelbėti savo prestižą ir kombinuoti. Paskutinis Naserio politinis žygis: Jordano karaliaus Huseino sutaukymas su jo mirtiniais priešais — palestiniečiais partizanais. Kiek šis jo žygis patarė naus taikai ir demokratijai, nėra dar aišku, nes palestiniečiai, remiami Kinijos komunistų, ir toliau drums vandenį Artimuose Rytuose.

Naseris Egipto valstybėje pasidarė tikras dievaitis, faraonų politikos tęsėjas, bosas (Rais). Dėl jo mirties milijonai arabų liejo ašaras, tikras, ar krokodilo, nežinome, šaukė klykė: "Mes visi Naseriai". "Naseris nemirė, Naseris gyvas". Reta tauta išreiškė savo meilę tautos valdovui taip aistringai, taip isteriškai, kaip arabai. Galimas dalykas, kad Naseris savo asmenyje įkūnijo arabų idealus.

Tačiau Naseris mūsų akyse yra tik ambicin-

gas politikas, kuris vaidino didelį politiką, bet buvo silpnesnis už Dayaną, mažesnis už Huseiną, nes Huseinas išdrįso pasipriešinti komunistiniam sąjūdžiui, o Naseris savo tautą apšodino Maskvos politrukais. Jis nebuvo ir joks taikos apaštalas, nes nuolat provokavo karus tarp pačių arabų ir su žydais. Dabartinė arabų propaganda bandys Naserį įkelti į didžiųjų faraonų piedestalą, tačiau objektyvioji istorija turės pasakyti tiesą: Naseris tebuvo tik pereinamasis tiltas, kurio riedėjo Maskvos tankai į Afriką...

Jus džiaugsitės gyvenimu daugiau su State Savings

MĖNESINIU ČEKIU

Mes siūsiame Jums čekį skaitant mėnesį — ir kiekvieną mėnesį — kol jūs pasakysite mums sustoti!

Tik investuokite \$1,000 ar daugiau į State Savings taupymo sertifikatus — Jūs uždirbsite milžinišką 5.25% per metus, išmokamus Jums (ar kam kitam nurodytumėte) su MĖNESINIU ČEKIU.

Skambinkit ar atėikit pilnom smulkmenom nemokamo patarnavimo!

State Savings

AND LOAN COMPANY

4065 Mayfield Rd., South Euclid
11623 Buckeye Rd., Cleveland
30500 Lake Shore Boulevard, Willowick

foto
V. MAŽELIS

Tel. HY 7-4677

- vestuvės: SPALVOTA ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

422 MENAHAN St. — Ridgewood, N. Y. 11237

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIŠ,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

VEIKLOS GRADACIJOS

Trečiosios bendruomenės spaudos ir radijo dienos balansas tapo kiekvieno tautiečio svarstymų tema. Iš esmės tai buvo svarbus įvykis nenormalaus skubotumo ženklu. Problemų gausa ir minutėmis skaičiuojamas laikas toms problemoms apspręsti rodo, kad kitą kartą organizatoriai turėtų labiau atsidėti dienotvarkės paruošai.

Iš surinktos medžiagos, kuri buvo atspausdinta laikraščiuose, skaitytojui turėjo progos susipažinti su pasisakymais tų, kurie viešai sielojasi visuomeninėmis problemomis. Čia tekstų sustoti ties PLB vykd. vicepirmininko dr. Antano Butkaus pareikštais keliais sakiniais iš jo ilgoko ir turiningo žodžio, pasakyto atidarant radijo ir spaudos dieną.

Dr. A. Butkus pasakė: "Net ir kilniausių patriotinių jausmų sužadinti, jų neturime teisės užgaulioti kitus, kurių veiklos metodai mums nepatinka. Deja, tokių atsitikimų mūsų visuomenėje yra daug. Todėl šio proceso pasekoje prie iš nevilties, prie iš desperacijos pasitraukiančiųjų prisideda vis daugiau įžeistųjų ir lietuviška veikla nusivylusių žmonių!"

Toje citatoje sukauptas gražus valančiškasis turinys: kiekvienas lietuvis turi mylėti kiekvieną lietuvių. Bet žiaurioj gyvenimo realybė visad stovėjo ir stovės skersai kelio abstraktiniam altruizmui, kad ir būtų jis po patrauklia patriotine skraiste. Kadaiše ištars savo istoriškus žodžius, Valančius smarkiai kovojo su lietuvišais išgamomis ir jo blaiybės judėjimas taip pat nepasižymėjo švelniais sakiniais tiems, kurie gerė arba girdė.

Kiekviena pastanga įgyvendinti savo tezę susitinka su pasipriešinimu, ir ne išvengiama kova, tos kovos įnirtis ir debatai. Kada matyti, kad tezės susikerta, ką mes pav. matome ir amerikinėje visuomeninėje bei politinėje arenoje, kovos vyksta smarkios, karštos.

Ir mažytėje lietuvių visuomenėje visa gyvybė kaip tik ir egzistuoja dėlto, kad esame tezių. Kova dėl tezių nėra užgauliojimas, nėra tai ir metodas. Visa tai yra sena, kaip sena organizuota ir nuomonėmis susiskaldžiusi visuomenė. Kiekvienas nori idealo, bet idealas visad liks idealu.

Pastaruoju metu vienas iš mūsų visuomenę skaldančių ir nervinančių faktorių yra santykių forma su ok. Lietuvos gyvenimu. Tai yra mūsų reakcija į vis dažnėjančius scenos žmonių vizitus į Ameriką. Ant šito kurpaliaus, tai nėra abejonės, okupacinės jėgos, įskaitant sniečkinius centurus, tos išeivisko atsparumo triuškinime, norima paversti išeiviją išplautsmegene mase.

Čia sąmoningai išjungtas

tautos suverenumo klausimas. Tikslai tautos suverenumas savo geografinėse sienose yra tautos vitalinės galios laidas. Vien tautinio primanto išskėlimas, nuneigiant valstybinio suverenumo esmę, yra kompromisas, pusiauškova, išeivisko masės politinio atsparumo narkozė. Kiekvienas pastabesnis žmogus gali matyti, kad dabartinės pastangos dominti mus klausimu "veidu į krašto kultūrą" yra pastangos nuplėsti nuo išeivijos politinės išeivijos aureolę ir paversti lietuvišką išeiviją į laimės ieškojimą išeiviją. Tokių čia Amerikoje yra daug: skandinavai, italai, airiai...

Todėl, grįžtant prie dr. A. Butkaus altruizmo, tenka tarti, kad daugybės labai skaudžių problemų neiškėlimas būtų tam tikras apsielidimas. Dar daugiau, tai būtų spaudos nesąžiningumas, misijos ignoravimas. Tai būtų labai sunkus nusikaltimas fronto zonoje, kaip pav. įmygis sargybos metu.

Netenka baidytis tais pabėgėliais, kurie dedasi nusiskriaustais, o "nusiskriaudę" juos tik už tai, kad laiku

1972 metais Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ruošiasi sušaukti Antrąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Tam tikslui, kaip prisiemenama, pirmas pasitarimas įvyko pavasarį Clevelande. Suvažiavo JAV ir Kanados įvairių jaunimo organizacijų atstovai ir, taip pat paskirę B skyrių žmones. Gana gausus sąskrydis (virš 50 asmenų) pradėjo pirmąjį kongreso pasirengimo etapą: išsirinko vykdomuosius organus kongresui rengti. Tai buvo gana fiktyvus pasiskirstymas darbu, nes į pirmąjį jaunimo kongresą suvažiavo bent 17 valstybių jaunimas. Tačiau tada, kaip atrodo ir dabar, visi kiti jautėsi svečiais, nes jų sumanymų prieš kongresą niekas neieškojo, jų įtakos į kongreso planus bei dienotvarkę nebuvo. Tuo keliu einama ir dabar: šeiminkais ir kongreso rengėjais skelbiami JAV ir Kanados lietuviai.

Tačiau pačioje darbo įžangoje susidurta su dviem esmingom prielaidom: ar kongresas yra reikalingas? Kokia yra jaunimo definicija?

Abejone ar kongresas yra reikalingas kilo dėl iki šiol neatrastos kongreso vienišios idėjos. Net komercinės pasaulinės parodos neišsiverčia iš vienišios parangimą motto. Deja, iki šiol, jau plačiai kalbant apie Jaunimo kongresą, klaidžiojama aplink ir apskui —

pastebėjo jų pragaištingą veiklą prieš politinę mūsų išeivijos prigimtį.

Dirva, jungdamasi į budrios spaudos etikos principus, mano kad į bendrinius tautinės altruizacijos pareiškimus reikia žiūrėti pro tautos ir valstybės primato principus.

ANASTAZIJOS TAMOŠAITIENES kilimų paroda (vyks spalio 5-21 d. Windsoro universitete (Assumption lounge). Parodą bus išstatyta 23 kilimai. Paroda atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Nuotraukoje kilimas "Saulėlydis".

N. JAUNIUS

kuriam tikslui bus investuotos lėšos? Jaunimo definicijos momentą puikiai pagavo A. Zaparackas, ieškodamas balanso tarp septyniolikamečių ir jau baigusių aukštuosius mokslus jaunuolių. Savaime aišku, kad tokios amžiaus grupės nesusilydys vienumon, ir jų interesai bus absoliučiai skirtingi.

Jeigu amžiaus ribą lengva atrasti su pora gerų amžiaus ribų, sunkiau atrasti kongreso motto. Jau pirmojo kongreso paruošoje rengėjai turėjo įtikinti lietuvių visuomenę jaunimo kongreso reikalingumu. Prieš tokį pat reikalą, tik su dar jautresniu reikalo pamušalu, sustoja antrojo kongreso rengėjai.

Daugelio užmojų Pirmasis kongresas neįveikė, nesugavo jaunimo dinamikos į patriotikos aruodus, nerealizavo tų vilčių, kurios dar buvo bailiai dėtos į kongresą. Ir tai sakoma dėlto, kad spaudos apžvalgos, kongresui praėjus, buvo beviltiškai formalinės, šabloninės, be jaunatviško polinkio ir karščio. Atrodė, tai buvo telių surengtas pokylėlis vaikučiams. Jaunieji neprasisiveržė per pirmąjį kongresą savo iniciatyva sukurti savo PLB potekstę — globalinę lietuvių visuomenės organizaciją. Čia privalėtų būti įvairiausi stimulai artėti vieniems į kitus. Korespondavimas, lokaliniai suvažiavimai, puoselėjimas lietuvių kalbos kaip susijungimo priemonės (tai skamba ne sarkastiškai, bet praktiškai, nelyginant esperanto mūsų jaunimo tarpe), filatelija, proletuviškos studijėlės... Čia pradėti iniciatyvai yra globalinių jaunimo organizacijų statutų ir veiklos pavyzdžiai. Viso to nebuvo. Kongresas dirbtinai buvo pašauktas gyventi, ir aišku, labai lengvai galėjo ir numirti, iki antro, dirbtinio prisikėlimo.

Viso to, aišku, nenori LB tiek daug energijos, širdies ir lėšų įdedanti į lietuviško jaunimo patriotinį sąmoninimą per kongreso praktiką. Tenka rimtai skaitytis su galimu faktu, kad šių pirmųjų jaunimo kongresų dalyviai, laikui praėjus, ruoš tokius pat kongresus vaikams. Tačiau tai neatpalaiduoja "sponsorių" ir išrinktųjų vykdytojų kiekvieną kongresą parengti be pasikartojančių priekaištų. Organizacinės ydos kartais virsta epidemijomis, jeigu jos toleruojamos pačioje darbo pradžioje.

Pirmojo PLJK šūkis buvo "Mūsų jėgos, mūsų žinios, laisvai Lietuvai — tėvynei!"

Tas šūkis yra laisva Lietuvos Himno parafrazė. Jis pakankamai geras antrajam konkursui vykdyti. Šiame šūkyje yra du momentai: vienas — tautybė, antras — pakankamas valstybinio suverenumo akcentas.

Lietuvių studentų sąjungos atstovo pasiūlymas pirma surengti paskirų kraštų kongresus, o jų vienišią viršūnę paimti pasaulinio masto kongresą skamba labai logiškai, tai sujungtų jaunimą į labiau nepriklausomą masę nuo vyresniųjų kėslų, vesti ir globoti.

Atėitinkai drastiškai norėtų bazuotis dvasiniais siekiais, kas yra gera pasikaitoms bei kongreso repertuariui. Tačiau reikia formalių ir konkrečių idėjų organizuojant kongresą. Iš

JAUNIMO KONGRESAS IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

skautų pareiškimų atrodė, kad jie laiko save judančia ir klestinčia organizacija. Suprantama, kad ir kitos pasitarime buvusios organizacijos nėra kitokios. Skautai pažadėjo padėti kongresui. Tas pareiškimas skamba minoriškai. Į bendrą darbą tik įsijungus ir išpažįtant kongreso motto galima padėti ir sutvirtinti idėją. Lietuvos Vyčiai rūpinasi su tvirtu pagrindu sugrąžinti į lietuvių visą lietuvišką senesniųjų imigracinių kategorijų jaunimą, ir tai yra giliausias organizacinis pasiūlymas kongresą rengiant. Santaros - šviesos federacija, kaip reikėjo laukti, išsišoko su politinio akordeono melodija: kvietis dalyvių iš okupuotos Lietuvos. O Korp! Neo-Lithuania kategoriškai pareiškė, kad kvietimui iš ok. Lietuvos nepritar.

Mums atrodė, kad sumanytą judinant vietinio, ne iš dypukų kilusio jaunimo įtraukimas į kongreso masę yra reikšmingas sumanymas, daug reikšmingas lietuviško jaunimo ateičiai Amerikoje. Ta tema taip pat labai reikšminga Argentinoje, Brazilijoje ir kitose Lotynų Amerikos kraštuose. JAV lietuviško jaunimo, kilusio

iš ankstesnių kartų problema yra lokalinė, bet tai yra didelis lietuviškumo ir resursų depozitas. Pirmasis kongresas praėjo pro tą masę, net jos nepastebėjęs. Neolituojam politinis budrumas priverčia juos respektuoti. Kas gi gali nepritariti, kad tautos kamieno jaunimas nebūtų užsienio jaunimo tarpe? Bet okupuotoje Lietuvoje nėra organizacijos, kuri kooperuotų su užsieniu lygiu partnerių santykiu. Net sportinės jaunimo organizacijos yra ten pajungtos politinei Lietuvai už u r puojančios valstybės kontrolei. Ką gi bekalbėti apie paskiras neva savistovias studentų bei moksleivių organizacijas. Jų visų šaknys subėga į "pirmines" komjaunimo organizacijas. Santaros - šviesos pasiūlymas suskamba tikro politinio nesubrendimo gaida. Pagaliau, sprendžiant formaline prasme, tas pasiūlymas buvo desperatiškas išsišokimas, kad plačioji lietuvių visuomenė pastebėtų tą provokacinėmis fanfaronėmis apsiginklavusių mūsų "vocal minority". Tas pasiūlymas paties darbo pradžioje skamba nekonstruktivumu ir sekuliacija savo radikalumu.

Su v a žiavimo nutarimai nesukelia abejonių. Jauni (Nukelta į 5 psl.)

Šis bei tas

• Ištikimoji mūsų knygų leidykla Nida vėl pradžiugino mus pora naujų knygų. Ypač dėmesio vertos Vytauto Alanto novelės — *Nemunas teka per Atlantą*. Kai kurios jų buvo Dirvos premijuotos ir išspausdintos, bet kitos yra visiškai naujos. Kaip beletristas, V. Alantas aukštai stovi trim teigiamybėm: turinys visada nelėkštas, giliai mintingas; forma sklandžiai išsklaidyta; tautiniu atžvilgiu vis kas nors prasmingo.

• Šiuo atveju pastebėtina pati paskutinė knygos novelė — *Viešpats ieško Viešpaties*. Čia ryškiai ir dramatiškai (irgi — trumpai, nenuobodžiai) atskleistas gyvenimas *Vaišvilko* Mindaugičio, stačiatikių kunigo ir Lietuvos valdovo. O mus pastaruoju metu vis labiau domina mindauginis laikmetis, kai svarstome krikščionybės Lietuvos įvedimo klausimą arba ieškome tikresnių žinių apie savos valstybės pradžią. Novelėje V. Alantas meniškai žodžiu, istoriškai faktais grįsdamas, atskleidžia tą religijos keitimosi tragiką, kurią turėjo pergyventi dori tvirtabūdžiai ir gilaus galvojo lietuvių. Mūsų žmogus nėra lengvabūdis ir — vien krikšto pašlakstymu negali savo tikėjimo pakeisti. Todėl mūsų šaly krikščionybė, nors įvesta dar toli prieš Mindaugą, ilgai fermentavosi, kolei galutinai pasiekti sielų gelmes. Toks mūsų tautos būdas. O ir lietuviškai kalbančių apaštalių stokoja (tariamieji pagony lietuvių rimčiau ir religiją žiūrėjo, nei tieji naujo tikėjimo apaštalai svetimtaučiai).

• Alanto novelės teikia įdomaus ir prasmingai įvairaus pasiskaitymo, nes kompozicija gyva ir turinys įdomantis, o ir visuotinių bei tautinių idėjų gausiai gvildenama. Autoriaus kalba be galo spalvinga — vien todėl kiekvienam įsiskaitytina, kai išeivijos sąlygose mūsų žodys pamažu blėsta ir net žaloja. V. Alantas vaizdus ir mintis reiškia sklandžiu brandumu, sukuria neišdildomai ryškių posakių, lyg aforizmų, kaip ir toji antrašė: *Viešpats ieško Viešpaties*. Arba štai *Vaišvilko* kaip prasmingai išsitarima: "Kas čia dedasi: dievai ir žmonės varžosi dėl Lietuvos?" Argi tai neprimena mums dabartinio šešėlio ties lietuvių koplyčia Vatikane, kur menamai susidūrus — susinėrus popiežiaus ir Maskvos politikai, mūsų tautos herojams kankiniams teko dar kartą nukentėti?..

• Kodėl bolševikinė lietuvių spauda bijo žodžių: *tauta, tautinis*? Tur būt, taip vykdomas Maskvos įsakas — "suliedinti visas tautas į bendrą tarybinę tautą", tad iš anksto pravartu lietuvių tautos daugiau neminėti, nuo tos sąvokos atprasti. O žodžiai — *nacija ir nacionalinis* yra jau lyg tarptautiniai, atsiųs nuo konkrečios tautos, o antra — turi blogą prieskonį, nes primena Hitlerio nacius, todėl savaime plaukia įtaiga, kad kiekvienas doras žmogus naciškų, nacionalinių bruozų turi nemėgti, jų kratytis, smerkti. Gimt. Kraštas nr. 27 rašiny apie "liet. nacionalinį judėjimą" primygtinai pabrėžia: "svarbią reikšmę turi tikslus ir konkretus sąvokų vartojimas, nes jos turi atskleisti... istorinio reiškinio dialektinį sudėtingumą". Štai kokių gudriai suktu būdu, ne kiekvienam iš karto suprantamam, varoma nutautinimo politika. Žodžių *tauta, tautinis* vengimas nėra šiaip sau atsitiktinis reiškinys, o svarbi priemonė iš pasalių smaugti lietuvių.

• Lietuvos žydų laiškas Jungt. Tautoms, kad pagelbėtų išemigruoti į Izraelį, tarp kitko išsitaria: "Mažai mūsų liko Lietuvoje, šiame gražiame žaliame krašte prie Baltijos krantų... šiandien mes maldaufame tik vieno dalyko — gyventi savoje žemėje... Mes girdime senų pranašų balsus, mes esame šaukiami savos tėvynės..." Tai lyg simbolinis priminimas ir mums, svetur patogiai "gražioje šalyje" įsigyvenus: ar mes dar tebegirdime savo didžiųjų protėvių pranašiškus balsus ir ar tebesilgime gyventi savoje žemėje?

TREČIOJI BENDRUOMENĖS SPAUDOS IR RADIO DIENA TABOR FARMOS VIEŠNAGĖJE (4)

Z. Juškevičienė siūlė įvesti radijo programą darželių amžiaus vaikams.

Dr. P. Daužvardis pasiūlydė simpoziumo diskusijų gyvumą, paskaitose išskeltų minčių aktualumą ir palinkėjo visiems sėkmės dirbant visuomeninį-kultūrinį darbą.

Jonas Jasaitis, komentuo-damas kun. Vaišnio pasisakymą dėl santykių su kraštu, suabejojo ar būtų tikslu visados trauktis ir atsprasinti žmogaus, kuris tyčia ir sąmoningai stengiasi užlipti ant skaudančios kojos pirštų. Dar pastebėjo, kad mūsų moralinė pareiga yra remti veiksmus, o jų nenuvertinti. Veiksnių nutarimus tegalima tik tarpveiksniuose susitikimuose diskutuoti. Viešumoje šiuos nutarimus reikia remti. Tuomet bus savaime iškel-tas jų autoritetas.

Ona Jokūbaitienė iškėlė Grandinėlės klausimą, nusi-skūsdama, kad kai kuri spauda be pagrindo puola šio kolektyvo narius. Tuo klausimu dar pasisakė M. Gudelis, J. Jasaitis ir dr. H. Brazaitis.

Dr. H. Brazaitis pastebėjo, kad kiekvienam bendram susitikime, kolegose iš Kanados mus amerikonus moko, kaip susitvarkyti. Tiesa, jie susitvarkė gerai, bet ir jų problemos buvo lengvesnės, nes atvykę po-kariniai ateiviai ten rado tik palyginamai mažą lietuvišką veikimą, tad galėjo beveik viską iš naujo pradėti. JAV-se radom stiprias lietuviškas organizacijas ir nemokėjo prie jų veikimo prisitaikyti. Tad te-moje Kas skauda ir kaip gydyti dr. H. B. siūlo gydyti JAV LB, nes ji šiandien, deja, neturi tokios vietos, kurioje turėtų stovėti. Ji ir šiandien dar nenori sudaryti lietuviškos visumos. LB bus stipri tik tuomet, kai ji bus visuoma. Visu-ma, žinoma, turi daugumą. Pastaroji turi ieškoti susitarimo su mažuma. JAV LB VI Tarybos pirmosios sesijos išvakarėse dr. H. B. kvietė neveikti užkulisiuose ir nenustatyti užkulisiuose būsimų LB vadų. Geriau susėsti prie vieno stalo visų

pakraipų bendruomenin-kams ir ten, išsikalbėjus, susitarti. Tuomet ir balsavimuose bus lengviau. Tik tokiu būdu išvesim LB į tą vietą, kuri jai priklauso.

M. Gudelis — Yra keletas dalykų, apie kuriuos reikia atvirai ir nuoširdžiai pasikalbėti. Vienas iš tokių pagrindinių tai nesimikime nei tiesioginių, bei netiesioginių priemonių ardyti ALT'o. ALT'as atlieka didelį darbą ir yra reikalingas. Nesikėsinkime, kaip kad praeitais metais, į jo pajamas, JAV lietuvių dauguma ALT'ui pritaria, tad lietuviai, kurie kenkia ALT'ui, kenkia ir LB-nei. Taip pat bendradarbiavima tiesioginį, ar netiesioginį, aiškų ar ne, reikia sustabdyti.

Dr. S. Čepas Kanados Krašto Vald. pirm. — Žinau, kad jūs amerikoniškai nemėgstate mūsų patarimų, kaip kad vyresnis brolis nemėgsta jaunesniojo pamokymų. Aš ir nenoriu jūsų mokyti. Tiesa, Kanadoje mes daug ko iš jūsų pasimokome tad gal kai kas ir jums būtų pravartu, nes monopolio mes niekas neturime nei į teisingumą nei į gerumą. Kas liečia spaudą, mes kanadiečiai turime du laikraščius ir abu juos LB myli, kaip kad abu laikraščiai myli LB. Mes aiškiai esame supratę, kad vieni kitiems esame reikalingi. Jei nebus LB, nebus ir laikraščių. Jei laikraščiai nepadės, tai nebus ir LB. Mums jūsų Tarybos sudarymo būdas nepriimtinas. Kažin ar ir jums jis toks geras, jei vakarykščiose diskusijose gir-dėjome sakant, kad jūs "ponai". LB tų terminų neturėtų būti. LB negali būti nei patricijų, nei plebėjų. Visi turime būti ir patricijai ir plebėjai. Apylinkės turi dalyvauti Taryboje, nes tai yra mūsų veiklos židiniai. Kaip mes galime prašyti konkretaus darbo iš tų žmonių, kurių neprileidžiame prie sprendimų. Visos Kanados mastu mes išrenkame 30 atstovų. Šalia to kiekviena apylinkė atsiunčia po vieną atstovą. Viso turime 56. Jūsų tokiame dideliame būsimų LB vadų. Geriau susėsti prie vieno stalo visų

maža.

Mums užkliuva jūsų labai mažos aukos Tautos Fondui, Kanadoje gyvena vos vienas dešimtadalis JAV-se gyvenančių lietuvių. Mes VLIK'ui surenkame 8-9000 dolerių. Proportingai žiūrint jūs turėtumėte surinkti 80-90.000. Nežinau Jūsų rinkimų sistemos. Kanadoje mes visas aukas, surinktas Vasario 16 d., skiriame laisvinimo reikalams ir jas perduodame VLIK'ui. Tiesa, pas mus tos aukos niekur kitur ne-užkliūva, nes Tautos Atstovybė savanoriškai ateina į Kanados LB Tarybos suvažiavimus ir pateikia savo apyskaitas LB Kontrolės K-jai patikrinti. Linkiu, kad ir jūs ateityje prieitu-mėte prie tikslingesnių sprendimų. Gyvenant galima barti, bet išieikime iš šios salės neišsisklaide kaip "žydo bitės", pagal žemaičių patarlę, bet kaip tos darbščios bitelės, susispietę apie savo motinėle, o toji motinėle — tai mūsų Lietuva, baigė savo nuoširdžius patarimus "didžiajam broliui" JAV-se dr. Čepas.

V. Rastenis, Stebėtojų K-jos vardu pareiškė, kad aplamai simpoziumas buvo geras, nes jame buvo daug "auksinių grūdų", ypatin-gai pagrindiniuose pranešimuose. Prie diskusijose iš-keltų klausimų kvietė pasisakyti spaudoje. Viena pagrindinių minčių, V. R. nuomone buvo ta, kad kai kurie LB ir kitų institucijų veikėjai lyg ir norėtų iš lietuvių spaudos, kad pastaroji būtų tų visų institucijų siela ir kad kalbėtų tik oficialiu tonu. Tiksliai jų tezes reikėtų. Tačiau jis nema-nas, kad tokius veiksmus pasisakymas reikia suprasti, kad turi būti užgnaužta bet kokia kritika. Tiesa, jeigu ir taip nutartume, net ir tie patys laikraščiai, kurie oficioziškai pakalba — nesusilaigys ir nepripažins sau tokio suvaržymo, kad jie neturėtų atsiliepti apie tą ar kitą dalyką, ir dar ir kritiškai. Vienas galėtų būti pagedautinas ir pasižadėtinas nusistatymas, tai tuose vertinimuose, tiek oficioziškuose, tiek opoziciškuose, būtų taisyklingas žaidimas.

Jeigu ir būna labai smarkus boksas, jame turi būti išvengiama smūgių žemiau juostos, paremtų nepagrįstais, arba nepatvirtintais faktais. Tai gal ir būtų svarbiausias šio simpoziumo nutarimas.

R. Sakadolskis, Stebėtojų K-jos narys, pareiškė ap-gailėstą, kad nebuvo daugiau laiko skirta specifi-niams ir techniškiems spaudos bei radijo reikalams apsvarstyti.

Simpoziumo moderatorius A. Butkus atsiprašė, kad ne visiems leido kalbėti tiek, kiek pastarieji norėjo. Ne-užteko laiko. "Pasiteisinimui" pabrėžė, kad ir sau pačiam neleido nei vienu iš iškeltų klausimų pasisakyti. Vyt. Alantais teisinga padarė pastabą, kad LB verda reikalai ir diskusijos dėl jos struktūros ir paskirties. Jie vera, verda ir verda. Tas gerai, sakė A. B., nes virimas išreiškia lietuviškos gyvybės stiprybę. Vieno tik prašytų, kad to virimo procese "smūgių žemiau pilvo" nebūtų vartojama. Ir iš savo pusės norįs pridėti, kad "patrijotinių" jausmų vedami, ugnies per daug karš-tai nekurentų, kad tas vanduo — ta lietuviška gyvybė per puodo kraštus neiškonkultuotų. Užbaigai paritavo dr. J. Valiūno, VLIK pirm. žodžius Jaunimo Simpoziume Chicagoje: "Svarbu Lietuvoje išlaikyti lietuvi. Čia nustokim vieni kitus kaltinti, net ir lietuvių komunisto, veikiančio Lietuvoje nevadinkime išdaviku. Niekas nežino, kuris iš jų gali pasekti Konrado Valenrodo pėdomis. Branginkim kiekvieną lietuvi, pasitikim jo patrijotizmu, bet būkime atsargūs". Šios dr. Valiūno mintys, sakė A. Butkus, labai sutampa su PLB Valdybos šiuo klausimu nusistatymu, išreikštu Visuomeninėse Gairėse.

Po šių žodžių simpoziumą perdavė PLB pirmininkui St. Barzdukui. (a)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

RŪPESTIS

J. Augustaitytės-Vaičiūnienės poezijos knyga jau išspausdinta. Gaunama pas leidėją Joną Karvelį, 7026 Šo. Claremont Ave., Chicago, IL 60636 ir pas knygų platintojus. Kaina \$3.50.

J. GRAUDA

Apie diskriminaciją

Sakoma, ką Dievas nori nubausti, tam atima protą. Kada ryžtamės paliesti diskriminacijos temą, ta sena liaudies išmintis gauna tikrą pavadinimą.

Savaime aišku, kad mes nekalbame apie amerikines diskriminacijas. Jų čia yra visokiausių, ir šio pranešimo rėmų toms temoms nepakanka. Bet, kalbant, apie grynai lietuviškas temas ir grynai lietuviškas diskriminacijas, tenka apeliuoti į Vytautą Kazakevičių arba poną E. Juškį. (Čia neįveliame generolo Karvelio, kaip persenusio Lietuvių divizijos ir Užsienio lietuvių rikiuotojo, nes visas jo vaidmuo sutelpa į Yes-man rubriką).

Bet ponas Vytautas Kazakevičius, bet ponas Edmundas Juškys! Vyrai po ūsais, o tokį reiškinį emė ir prasnau-dė. Kazakevičius išleido Sportininkų žinyną, Juškys surišo Vatikaną su kolonializmu ir argi jie nėra vyrai, nuo kurių žodžio pasiklausytų Vilniaus Kremlius?

Vilniaus Kremlius, deja, nuėjo diskriminacijos kulgrindomis ir įklimpė į liūną.

Trumpai-drūtai, kalbame čia apie užsienio lietuvių diskriminaciją. Kaip jausis kiekvienas lietuvis jaunuolis, pajutęs ant savo sprando tą diskriminaciją? Kaip jausis Vakarų Vokietijos lietuvių bendruomenė, nutarusi jaunuosius siųsti studijoms į Vilnių ir Kauną? Kaip jausis kiekvienas dialogo adoratorius? Kaip, pagaliau, jausis ta Chicagos kelionių agentūra, kuri jau pasidarė bendruomenės faktoriu, mėtydama savo jautriais skelbimais, tau-tiečius ten ir atgal, Kaunas-Chicaga?

Ponai Vytautas Kazakevičius ir Edmundas Juškys nepakankamai informavo Vilniaus Kremlį ir įvyko propagandos linijoje neatleistina diskriminacinė klaida.

Rugpjūčio 29 dieną per V. Kazakevičiaus oficiozą Kapsuko universiteto rektorius prof. dr. J. Kubilius pakvietė užsienio lietuvių studijozus paskubėti užsirašyti mokslo aspirantais į Kapsuko universitetą. Pasirinkimas mokslų: matematika, fizika, chemija, biologija, geogra-fija, žurnalistika, etc. Už mokslą mokėti nereikia, bet prie savo kvalifikacijų reikia būtinai prisegti "pažangių lietuvių organizacijų rekomendaciją". Bet nepažymėta, kad galima gauti rekomendacijas iš koncertų rengėjų komitetų. Rengė žmonės koncertus New Yorke, Chicagoje, Los Angeles, aukojosi, visus prieštarybinio elemento tauška-lus atlaikė, o neturi teisės rekomenduoti studijozo į Kapsuko universitetą. Tai jau diskriminacija. Ir ko geresnis yra kapsukinio universiteto garbės daktaras Bimba, sa-kykim, už kokį gabų koncertų organizatorių?

Naturalu, sakysim, poeto Vėžio adoratoriui, kreip-tis į Akiračius, rekomendacijos. Bet, to pažangaus ir at-viro žodžio mėnraščio rekomendacija yra zero. Būtinai reikia varstyti duris Vilnės redakcijos. Bet kur gi Vie-nybė? Ar jos rekomendacijos tinka? Visai ne. O gal? Čia taip ir spindi diskriminacija, skirta užsienio lietuviams? Tai mus klaidina ir skaldo.

Tokiame nežinojimo sąmyšyje nugrimzdo mūsų stu-dentija, geidžianti kapsukinio universiteto mokslinio ir indoktrinacinio patepimų. Mes nežinojome, kur kreiptis, mes nežinojome, kas įgaliotas duoti rekomendaciją, mes net nežinojome ir paprasto adreso, kur siųsti pasiteiravimo laiškus.

Jeigu Vytautas Kazakevičius ir Edmundas Juškys šiam svarbiui reikalui skirti tiek pat budraus ir įžval-gaus dėmesio, kiek jie pasikyrė koncertams, jie painfor-muotų Vilniaus Kremlį ir Kapsuko universitetą. Mums būtų patiekta išsamus sąrašas: iš ko galima gauti reko-mendacijas; kas yra pakankamai pažangus; kas dar pa-kankamai nepripažangėjo?

Ar tinka, sakykim, SSSR konsulato šlavėjo rekomen-dacija, nes, kaip žinia, kaip tik šlavėjai ir eina atsako-mingiausias politinio budrumo pareigūnų pareigas.

Kas liečia mūsų agentūrą, mes įsipareigojame duoti tokias rekomendacijas Kazakevičiui ir Juškiui, kad tik išskubėtų atgal prie kapsukinių universitetų.

JURGIS GLIAUDA

JUOZAS TUMAS — VAIŽGANTAS žmogus ir asmenybė (2)

(Paskaitos metmenys)

Taiklus savo posakiais, sarkastiškas kaip Herbačiauskas, slidus kaip kunigas Strazdelis, kovin-gas, dainai pašiepiantis, labiausiai linksmai-bonvi-vaniškis asmenybė ir mus tas Maleišių kaimo Didysis Lietuvos kultūros kunigaikštis Vaižgantas.

Antano Miškinio liudijimu, ateina Vaižgantas: netrumpas, kiek pasiraukšlėję juodos gelumbės kel-nės, užleistas ant pusbačių, trumpas šviesiai rus-vas demisezoninis apsiaustas, po smakru kieta bal-ta apykaklė — koloratka, ant galvos kiek daugiau ant pakaušio, negu ant kaktos — katiliukas — kieta skry-bėlė. Eina skubėdamas per senamiestį atsakinėja į pasveikinimus tai rankos mostelėjimu, tai savo ka-tiliuką grakščiai pakeldamas, tai žodį tardamas. Jis važiuoja nuo Rotušės arklio traukiamu tram-vajum-konke. Sėda su išpūstu, pilnu knygų prof-feliu, atsikvepia ir kalbasi su pažįstamu, kalbasi su nepažįstamu (citatos galas).

Toks jis liko Antano Miškinio žodžiuose. Ir aš atsimenu, iš dar gimnazisto meto matytą sceną, kada Tumas ir Jakštas ėjo kartu pavasarinio ir pa-tižusio sniego padengtu šaligatviu. Abu nešėsi išsi-pūtusius portfelius, abu buvo labai provinciško kuni-gėlių tipo dvasiškiai, abu, dabar atmintyje, kaž ko-kie mažiukai, skubūs judesiais ir, atrodo, tempera-mentu. Staiga jie sustojo ženge. Jie sustojo ir, disku-tuodami, kiek leido portfeliai emė gestikuliuoti. Aš,

ėjęs už jų, valandėlei stabtelėjau, žvilgtelėjau į juos ir praėjau. Tik daug vėliau aš supratau, ir dabar neišdildomai atsimenu tą sceną, — mačiau ir tik pro kokią metrą praėjau pro Lietuvos kultūros istori-ją! Vėliau aš mačiau ir vieną ir kitą kitose aplin-kybėse. Tumą per jos pamokslus, Jakštą prie Uni-versiteto. Kaž kodėl tik ta gatvės scena, išplėsta iš praeities man tokia ryški ir neužmirštama.

Universitete Vaižgantas skaitė draudžiamojo spaudos laikotarpio kursą. Kam iš mūsų nebus ta tema skaudi ir brangi. Ar ji pristatoma dabar toje šviesoje, kur matyti, kad "didysis brolis", bet ku-rio režimo Rusija, niekad nebuvo lietuvių savaimin-gumo globėja? Studentas neturėjo teisės vėluotis į Vaižganto paskaitą, jei pavėlavo, geriau neiti, nes gali išvaryti iš paskaitos už pavėlavimą. Vaižgan-tas dirbo už keletą ir to geidė iš kito. Ar jis mėgo pinigą?

Viename susitikime su žmonėmis 1923 me-tais, kada reikėjo Steigiamojo seimo laikais turė-ti betarpių ryšį su rinkikais, tvirtina memuaristai, Tumas paklausė ūkininkų, Piliečiai, ar žinote, kas yra pinigas? Ir atsakė: pinigas yra mėsas, kas prie jo ranką prikiša, tas ir susitepa. Susirinkimo simpatijos iš karto buvo jo pusėje. — Aš tretinin-kas, sakė Vaižgantas — kiek gaunu, tiek kitiems išdalinu, bet aš išdalinu, o jie skolų nemoka.

Ar jis laiko save profesoriumi, ar jis nori va-dintis tuo titulu? Koks iš manęs profesorius, jis sa-ko. — Tai Putinas profesorius. Aš tik medžiagą su-sirandu ir parnešu.

Suka per egzaminą studentas aplink temą. At-sako Vaižgantas: visko ten yra, tiksliai to, apie ką vyreli pasakoji, to ten ir nėra.

Ateina Vaižgantas į paskaitą ir šneka eks-promtu, tik vėliau surašo, ką kalbėjęs, nes, bekal-bant, sako daugiau minčių atsiradę. Taip jis prade-

da, pavyzdžiui, paskaitą apie Martyną Jankų: Ma-žamokslis prūsėlis Martynas Jankus, o židūrėkite kiek daug bus nuveikęs...

Ir tas nusistebėjimas ir tonas, ir pusšypsni-s veide, staiga visą auditoriją įtaigoja labiau už pe-dantišką sausą dėstymą. Ana va, mažamokslis prū-sėlis Martynas, stebuklus nuveikė. Savo kiemo nau-jiena, šilta, sava, miela prie sodybos tvarto, ne ko-kio nors universiteto auditorijoje apšnekėti. Tai šeimos intymumas ir savo šeimos tema kalbėti apie savus žmones, apie savo kultūrą, apie savo li-teratūrą.

Jis rašė daug, skubiai, našiai. Kaip jau būna, ji emė griebti kalbos žinovai. Čia yra netaip ir čia yra netaip. Perdaug tarmių maišaties, dzūkišku-mai, žemaitiškumai...

Tarė Vaižgantas: -- Ponai kalbininkai, kuris yra geresnis posa-kis: palaikyk man lazda, arba paturėk man lazda? Mano sintakse, mano sesers Marijonos kalba rašau. Ir kalbu taip pat. Kalbininkas neturi savo ribų per-žengti. Kalbą kuria visi visi, ir rašytojai, netiktai ponai kalbininkai.

Kada ji apdovanojo kaž kokiū ordinu, o jis jau kelis turėjo, tarė Vaižgantas:

-- Ordinus turiu, o užsidėti bijau, gali Mairo-nis pavydėti.

Jis atstovauja savo fakultetui, kada mirus kal-bininką Kazimierą Būgą, mirusį Karaliaučiuje, grei-tasis Berlynas — Ryga traukinys parvežė Kauną. Vi-sas Kauno elitas buvo perone, ir sutinka Vaižgan-tas išnešamą iš vagono karstą:

-- Buvai tu Europoje profesorius Kazimieras Būga, o mums tu buvai ir liksi Būgiokas iš Dusėtų Pažiegės...

(Bus daugiau)

PETRAS VAIČIŪNAS -- POETAS IR DRAMATURGAS

JO 80 METŲ SUKAKTIES PROGA

Laisvėje alėjoje kiekvienam praeiviui krisdavo į akis dvi literatūrinės žvaigždės: Tumas Vaižgantas ir Petras Vaičiūnas. Tai du kontrastai: Vaižgantas — temperamentininkas, greit tuolis, bėgūnas, su kiekvienu pažįstamu kontaktą palaikęs, Vaičiūnas — lėtuolis, savyje užsidaręs, vienišas. Petras Vaičiūnas man atrodė lyg savotiška Rodino skulptūra ar Viktoro Petravičiaus „Mastytojas“. Jo grubūs skulptūriški veido bruožai, jo ilgi plaukai, mėslios akys sakyte sakė: štai eina poetas.

Ir buvo jis tikras poetas, ne tik savo išvaizda, bet ir savo esme. Jis jaunas pradėjo rašyti eilėraščius ir visą gyvenimą paaugojo poezijos Mūzai. Tiesa, jis gana anksti susidomėjo ir teatro menu, dramaturgija.

O motina žeme, darbų nugalėtų
Ziedais nužieduota, kančių vainikuota,
Duok sulčių krūtinėms, kad širdys mylėtų
Gyvenimo dieną kaip pergalės puotą.

Kad meilė krūtinėje lyg saulė įkaista,
Mes krauname žiedus, nes skausmo nebijom,
Mes liudinčiai sielai surandame vaistą
Ir puošiam pasaulį darbais kaip lelijom.

O motina žeme, tau medžias poetas,
Nuskaidrintą ašarą tau, paaukojęs:
Lai dirvos suartos, lai skausmas kentėtas
Ziedais nubučiuoja pavargusiems kojas.

Poetas myli ne tik gimtąją žemę, bet ir jos sūnus — artojelius, šienpiovėlius.

Aukso miglos supa tylą —
Užu šilo saulė kyla...
Žengia vyras paskui vyrą...
Ryto perlai žemėn byra...
Žolė žalia, žolė jauna
Žvangios dalgės žvangiai piauna...
Lenkit galvas pievų gėlės, —
Eina jaunos griebėjėlės...
— Laimink darbą — ačiū, ačiū!
Pradalgių kaip gyvačių...

P. Vaičiūno lyrika dvelkia meile gamtai, gėlėms, saulei, žmogui, Lietuvai. Jis

Vai mylima Lietuva, žeme gimtoji,
Graži tu iš tolo, graži iš arti!

Kai kurie jo eilėraščiai susilaukė muzikų dėmesio ir visos tautos pripažinimo: jie virto dainomis. „Nurimk, sesut! Gana raudoti!“,

STEPAS VYKINTAS

Jo pirmieji eilėraščiai buvo išspausdinti I pasaulinio karo metu lietuvių laikraščiuose Petrapilyje. Nuo 1923 m. jo poezija rodėsi atskirais leidiniais: „Rasoti spinduliai“, „Tekanti saulė“ (1925), „Gimtuojų vieškelis“ (1927), „Amžiais už Vilnių dės galvą lietuvis“ (1928), „Saulės lobis“ (1935), „Rinktinė“ (1946), po jo mirties buvo dar išleista „Paukščių taku“. P. Vaičiūnas kiekvienos tautinės šventės proga parašydavo atitinkamą eilėraščių. Tai buvo tautinis poetas, progininkas.

Vaičiūno lyrika, kaip ir Maironio, pasižymi nuosirdžiu patriotizmu. Jis myli lietuvišką žemę, kaip sūnus savo motiną.

ma, laisvės meilę.

P. Vaičiūnas platų barą išvarė ir kitoje literatūros žanre — dramaturgijoje. Su teatru jis susirišo gana anksti, dar Petrapilyje, susipažinęs su režisieriumi J. Vaičkumi. Jis įsijungė į J. Vaičkaus vaidybos studijos darbus. Jis tada parašė ir du pirmuosius scenos veikalus: „Prašydo nuvytusios gėlės“ ir „Aukos“. 1920 m. grįžęs į nepriklausomą Lietuvą, P. Vaičiūnas tuoj įsikinkė į Valstybės teatro darbus, ilgą laiką būdamas to teatro dramaturgu. Galimas dalykas, kad jo žmona Tefa Dragūnaitė bus paveikusi poeta, kad jis atsidėtų dramos menui. Praktiškai susipažinęs su teatro aplinka, jo artistais, jo pajėgumu ir reikalavimais, jis beveik kasmet sukurdavo scenos veikala, kuris būdavo pritaikintas teatrui ir aktualus savo turiniu. Tiesa, teatro kritikai įžiūrėdavo P. Vaičiūno dramose nemažą publicistikos, moralizavimo, tačiau, reikia pripažinti, kad nė vienas kitas dramaturgas neįstengė jo pakeisti.

P. Vaičiūno plunksnai be aukščiau minėtų dviejų veikalaų priklausė: „Milda, meilės deivė“ (1920), „Mano taurė“ (1920), „Žemės kaukės“ (1923), „Giedrėjanti sažinė“, „Sudrumstoji ramybė“, „Tuščios pastangos“, „Patriotai“, „Stabai ir žmonės“, „Liepsnojančios širdys“, „Laimės gėlė“, „Aukso žaismas“, „Naujieji žmonės“, „Sulaužyta priešaika“, „Prisikėlimas“, „Liepto galas“, „Aukso gromata“, „Varpų giesmė“, „Tėviškės pastogė“ ir kt. Be originalių dramos veikalaų jis yra išvertęs gausybę pasaulinio masto dramaturgų kūrinių.

P. Vaičiūno nuopelnai lietuviškam teatrui yra milžiniški. Jis aprūpino vaidybiniais veikalais ne tik Kauno, bet ir Šiaulių, Klaipėdos, Panevėžio profesinius teatrus ir visos Lietuvos mėgėjų scenas. Jo veikalai ir dabar yra vaidinami tremtyje.

Pažymėtina, kad toks produktyvus poetas ir dramaturgas nuo 1944 m. nutilo. Bolševikiniai biografi

aiškina, kad jis nustojęs rašyti dėl ligos, tačiau mums atrodo, jog susirgo dėl to, kad Lietuva buvo bolševikų okupuota ir kad jis nebegalėjo laisvai rašyti. Todėl P. Vaičiūnas geriau plunksną padėjo į šalį. Bolševikinėje lietuvių literatūros istorijoje P. Vaičiūnas tėra paminėtas vos keliais sakiniais, tuo tarpu kaip tokie

Gyvenimo laikrodis tiksi ir tiksi:
Jei žemėje nieko didaus nepaliksi,
Tu ją po savęs kaip plėšikas paliksi.

Savo lyrine ir dramine kūryba P. Vaičiūnas yra Lietuvai palikęs labai daug didinga, ir jis nebus įrašytas į tų plėšikų eiles, kurie Lietuvą pavergė ir apiplėšė.

P. Vaičiūnas gimė 1890

Jaunimo kongresas ir...

(Atkelta iš 3 psl.)

mas yra mūsų didžioji jėga. Jam privaloma skirti visas dėmesys, pamirštant arba šonant stumiant lokalius bei personalinius erzelius. Bet vis dėlto, kaip visur, taip ir čia į organizacinės naštos gaires reikia preciziškos ir aiškių nusakymų. reikia dar ir įsisamontinti, kad lengva įvardinti ką nuveikti, bet užmiršta išsiaiškinti, ar tas darbas nebus bergždžias darbas?

Taip, šiuo atveju, atrodo, lyg kontrabanda į bendrus nutarimus su many mas rengti simpoziumus "bendravimo su kraštu klausimu". Atrodo, kad kažkas vėl ir vėl nori grajyti jaunimui per keletą metų nuzulintą plokštelę, kad tik skambėtų pagrindinė ir nesudėtinga melodija, kad ta tema vis ir vis yra įdomi ir šviežia.

Vien tik rūpestis globaline laisvojo pasaulio jaunimo jungtimi jau yra toks milžiniškas, kad tai temai išsemti dar neužteks vieno kongreso, (idėjos, jungiančio leidinio planas, lokalių kongresų tinklas, tų kongresų struktūra, prauganti į sistemą) tam reikia jėgų ir darbo. Pasaulinio masto junginiai byloja, kad visa tai atsiekiama ir įmanoma. Greta tos idėjos atrodo toks mažas yra tas spekuliacinis "bendravimas su kraštu".

Kas gi nenori su kraštu bendrauti? Prieš kokius gi bendravimo priešus vis šaudoma iš vaikiškų pištalečių?

menkaverčiai poetai, pvz. Valsiūnienė, iš n a g r i n e t i smulkmeniškai, skiriant 10 puslapių.

Nežiūrint bolševikinių istorikų nepalankumo, P. Vaičiūno vardas lietuvių literatūros istorijoje paliks ne tik įrašytas, bet bus minimas kiekvieno laisvę mylinčio lietuvi su didele pagarbą ir tinkamu įvertinimu.

m. liepos 11 d. Piliakalnių kaime, Panoterių valsčiuje, Ukmergės apskr., mirė 1959 m. birželio 7 d. Vilniuje. Nors aukštojo mokslo nebuvo baigęs, bet buvo plačiai susipažinęs su savo ir pasauline literatūra.

Tai liga tų, kas pagal poetą Binkį deklaruoja: toks mano kraujas, kad vis reikia su tariamu priešu kautis!

"Bendravimas su kraštu" yra kiekvieno lietuvių įsitikinimo dalykas. Bet viešojo bendravimo nėra ir būti negali. Vos tik bendravimas išeina iš asmens su asmeniu santykiu, fone sustoja politinio dirigento šešėlis...

Antrojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengiamieji darbai prasidėjo. Jaunimo tarpe dabar matyti, varda is nevardinant, daug puikių asmenų, kurie jau sekančioje dekadėje ves ir atstovaus lietuvių kolonijai visame laisvame pasaulyje. Jie sudarys ir ta mo-

ralinę jėgą, nelyginant Po piežiaus divizijas, apie kurias kalbėjo Stalinas Jaltos akibrokštu nelygioje laisvės kovoje lietuvių valstybės suverenumo priešams.

Gera kautis ir kovoti dėl lietuvių išsaugojimo. Bet ir tos kovos laimėjimas, pralaimėjimas lietuvių valstybinės sąmonės vertybės, bus tik kompromisas su lietuvių nužeminimu, jam esant pilnateisiu viso laisvojo pasaulio žmonių nariu. Antrojo pasaulinio lietuvių jaunimo kongreso rūpesčiu tebūna nenuilstamas rūpestis kelti, tvirtinti ir skiepyti Lietuvos valstybės suverenumo idėją. Tik su ta idėja atsirado valstybė, atsirado ir plačiašakė lietuvių kultūra. Tik dėl tos idėjos yra dar Lietuvos autonomiškos liekanos dabartinėje okupacijoje. Kitaip būtų, pagal Kapsuko ir Lenino planą Baltgudijos-Lietuvos respublika, arba autonominė, visiškai rusinimui atskleista sritis.

Jaunimas įpareigotas vis dirstelti į savo padermės istoriją, tada visas darbas bus prasmingesnis, visi nutarimai gilesni. Linkme didžios sėkmės Kongreso vykdomajam komitetui.

Kritikos balsai apie AGONIJĄ

Autorius nieko nekaltina, neteisėjauja, tik vaizduoja. Išsilieka objektyvus vienintelis komentaras yra min. Balučio motto knygos pradžioje, kuriame sakoma, kad "tas laisvės nevertas, kas negina jos". Šis vienas komentaras tik paliudija tos agonijos sunkumą. L. Augštys (Draugas, 1966)

Chicagoje Čiurlionio galerijoje sėkmingai praėjo dail. dr. M. Žukauskienės dailės kūrinių paroda, kurioje ji buvo išstačiusi keliasdešimt paveikslų ir nemažai jų pasiliko puošti chigagiečių namus. Nuotraukoje Z. Adomaitienė, atidarant parodą, sveikina dailininkę (vidury), šalia stovi jos vyras, žinomas aktorius Vitalis Žukauskas. Z. Degučio nuotrauka

Špionažo kazas

PIERRE NORD

(20)

Tolimesnius Annabelos kaltinimus pirmininkas pertraukė:

-- Užteks. Prašau atsisėsti ir nutilti. Tai idiotiška ką jūs sakote, jei Dubois yra sovietų šnipų galva Prancūzijoje, tai jis nebūtų areštavęs Normand ir Toussaint, nes vienas ir kitas jį būtų išdavę.

-- Jūs nieko nesuprantate špionaže, -- atkirto Annabela. -- Jie priklausydami Rubio tinklui, galėjo nežinoti kas yra jų viršininkas. Priešingai biolostas Lenglet turėjo žinoti Dubois vaidmenį ir tas dėl to jį likvidavo.

Didelėje tyloje visi atsisuko į Dubois, laukdami ką jis pasakys.

-- Pone pirmininke, -- pasakė jis, -- mes turime padėkoti poniai Annabelai Lee, kad ji mums padėjo laimėti mažiausiai visą dieną, išreikšdama savo kolegų iš CIA mintis, kurias jie nebūtų drįsę man taip aiškiai išdėstyti. Žinant dabar kuo aš kaltinamas, galiu pasiaiškinti ir tam aš noriu pristatyti keletą liudininkų. Jei jūs leistumėte, nenorėčiau kad jie liudytų šių kaltinimų aktyvaizdoje.

Pirmininkui įsakius, Annabela ir Vlasovas buvo išvesti į gretimą kambarį. Tada pulkininkas Dubois atidarė duris į valgomąjį ir davė ženklą. Į salioną įėjo septyniolika metų amžiaus vyras ir mandagiai nusilenkė teisėjams.

-- Prašau jį apklausinėti, -- pasiūlyė pirmininkui Dubois.

-- Ką jūs turite pasakyti, pone? -- paklausė pirmininkas.

-- Iš tiesų, aš nieko nežinau, -- atsakė liudininkas.

-- Kas jūs esate? Aš turėjau pradėti nuo šio klausimo, -- pastebėjo pirmininkas susipainiojęs.

-- Aš esu profesorius Francis Lenglet.

-- Ką? -- sušuko nustebęs pirmininkas. -- Jūs nesate miręs?

-- Kaip matote ne, -- atsakė Lenglet.

-- Bet... kas su jumis atsitiko?

-- Pulkininkas Dubois manęs prašė vasario mėnesio pradžioje pasitraukti į provinciją, kur man rezervavo vilą. Tas man padėjo, nes turėjau užbaigti vienos knygos redagavimą.

-- Kodėl Dubois norėjo, kad jūs pasitrauktumėte į provinciją ir nesirodytumėte viešame gyvenime?

-- Aš nežinau.

-- Jis jums vis dėlto paaiškino priežastį.

-- Ne. Jau trisdešimt metų, kaip aš iš jo nereikalauju pasiaiškinimų. Aš žinau, jei jis ko prašo, tai tam yra priežastis. Tai tikras burtininkas saugume. Dėka jo mano rezistencijos tinklas išliko karo metu nesunaikintas, nežiūrint visų Gėstapo pastangų. Nuo to laiko jis man leidžia ramiai dirbti toli nuo sovietų šnipų akių.

-- Bet... -- pastebėjo pirmininkas, -- jūs esate sovietų agentas?

-- Lenglet užsigavęs pasižiūrėjo į pirmininką.

-- Savo amžiuje aš girdėjau visokių juokų, bet jūsų juokas viršija visas ribas. Kas jūs esate? Wonder, kuris stebėjo apklausinėjamą, pamatė

kad jo teorija tirpsta kaip pavasario sniegas ir patydomis nusikeikęs nuėjo į kampat atsisėsti.

-- Tikrumoje tai nesvarbu kas jūs esate. Aš čia nepasiliksiu ilgiau nei minutės jūsų blogoje kompanijoje, -- pasakė Lenglet ir nužygiavo į valgomąjį. Po jo salėn įėjo vyras ir moteris.

-- Aš jums pristatau Jacques Routier ir ponį Albrand, mano sekretorę, -- pasakė Dubois.

Kai Eisenberg atgavo žadą tai tam, kad galėtų pareikšti pasipiktinimą.

-- Pulkininke, jūs tyčiojate iš mūsų. Aš neleidžiu, kad toliau tęstųsi ši komedija.

-- Tai ne komedija, pone pirmininke, -- atsakė ramiai Dubois. -- Laimė, tai išvengta drama. Profesoriaus Lenglet, Routier ir ponis Albrand rizikavo būti nužudyti, kaip tariamieji nusizudėliai Vokietijoje šią žiemą, įtartyje ir gen. Felsen. Reikėjo, kad aš juos visus paslėpčiau saugioje vietoje.

-- Ką? Jūs... jūs... -- sušuko pirmininkas, -- pretenduojate, kad...

-- Kad Rubio tinklo nėra. Pas mus yra šnipų, kurie sovietams teikia informacijas apie Prancūziją, kartais ir labai svarbias, kaip ir pas jus Amerikoje, tik priskirkite sovietams išduotas atomines paslaptis. Bet tai viskas. Man būnant Amerikoje, Vlasovas mane įtikino kad Maskvoje jis matė labai slaptus prancūzų dokumentus. Bet jis padarė klaidą stengdamasis mane įtikinti, kad viduj prancūzų vyriausybės yra slapta organizacija -- Rubio tinklas, kuris teikia sovietams informacijas. Aš būčiau tai žinojęs. Nes tai mano amatas, jūs suprantate. Jūs čia esate trys svetimtaučiai su manų kolega Wonde

riu ir nesate priversti tikėti tuo ką sakau, tad aš turiu jums įrodyti, kad tai yra tiesa. Pradėkime nuo...

(Bus daugiau)

SVEIKINIMAI K.S. KARPIUI

Rašau Tamstai iš Vakarų Vokietijos sostinės Bonnos, kur esu atvykęs Lietuvos Diplomatinės Tarnybos reikalais.

Tamstai rugsėjo 26 d. sukanka 75 metai amžiaus. Širdingai Tamstą sveikinu su šia garbingąja sukaktimi. Tamsta priklausai prie tų pačių didžiųjų veikėjų Amerikos Jungtinės Valstybės, kurie per ilgus dešimtmečius nenuilstamai ir neatlaidžiai dirbo lietuvišką darbą. Tamstos nuopelnai lietuvių yra nepaprastai dideli ir Tamsta palikai gilių įspaudų lietuvių istorijoje.

Linkiu Tamstai, mielas Pone Karpiau, geros kloties ir ateities darbuose. Lai Tamstai bus lemta dar ilgus metus pasilikti iškiliausių mūsų veikėjų eilėse!

Tikrą pagarbą reikšdamas, lieku nuoširdžiai

Tamstos

A. Gerutis

Jums minint deimantinę amžiaus sukaktį, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos East St. Louis Apylinkės skyriaus narių vardu mes perduodame širdingiausias linkėjimus ir ypatingai džiaugiamės Tamstos nuveiktais darbais lietuvių darbų platuose Jungtinių Amerikos Valstybių šalyje.

Jūsų šviesus pavyzdys paliks visiems Amerikos lietuviams kelrodžiu ir pasidžiavimu dirbant dėl savo tėvų žemės — Lietuvos — gerovės ir dėl visų brangių tautinių vertybių, kurių niekas negali pakeisti ir kurių negalima už pinigų nupirkti.

Tegul Aukščiausiojo palaima lydi Jus ir toliau brandaus amžiaus kelyje ir kiekvienas lietuvis kur jis bebūtų tegali Jums atsilyginti už širdį širdimi.

Širdingai Jūsų

su pagarba

Vladas Tervydis

ALT S-gos East St. Louis Apylinkės skyriaus pirmininkas

Dr. Paulius Švarcas

ALT S-gos Tarybos narys

Bronius Tiškus

ALT S-gos East St. Louis Apylinkės skyriaus sekretorius

Jūsų taip gražios sukakties proga, priimkite Lietuvių Tautinių Namų Chicagoje, nuoširdžiausius sveikinimus ir geriausius linkėjimus.

Mes nepaprastai džiaugiamės turėdami Jus, garbingą veteraną, savo narių tarpe. Mes didžiuojames visais Jūsų darbais, kuriuos Jūs taip nuoširdžiai atlikote mums visiems lietuviams ir mūsų pavergtajai žemei.

Mes ryžtamės sekti Jūsų melės pavyzdžiu.

Liet. Tautinių Namų vardu

Jūsų,

Jonas Jurkūnas
Pirmininkas

Lietuvių Veteranų Sąjungos RAMOVĖ centro valdyba sveikina Tamstą, švenčiantį garbingą 75 metų amžiaus sukaktį ir linki ilgiausių, sveikiausių ir laimingiausių metų.

Su gilia pagarba ir susižavėję žiūrime į Tamstos darbą gyvenimo kelią, kuris visą laiką buvo pavestas tik tautos labui ir gerovei. Nežiūrint jokių nepatogumų ir nemalonumų, kurie kilo iš įvairių pusių, Tamsta buvai ir esi gyvas kelrodis, nukreipęs lietuvių į tikrąjį kelią.

Prof. St. Dirmantas

Centro Valdybos Pirmininkas

Jūsų nueitas kelias — atlikti darbai Amerikos lietuvių visuomeniniame bei kultūriniame gyvenime, tebūnie pavyzdys ir paskatinimas dabarties lietuviui, kuris dažnėjančiu žingsniu gręžiasi nuo savo kilmės kamieno. Jūs drąsiai einate pirmyn siekdami lietuvių tautinės kultūros ugdymo ir išlaikymo.

Jums minint savo 75-tą gimtadienį, linkime sėkmės, ištvermės ir nepalūžtamos valios ir toliau gilinti pradėtąją vagą lietuviškuose dirvonuose.

Ilgiausių metų!

J. Virbalis

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Vyr. Valdybos pirmininkas

Su nuoširdžiais sveikinimais mielam sukaktuviniui, kurį siunčiame metinę prenumeratą Dirvai ir prašome Dirvą siuntinėti Tamstą parinktam jaunesnės kartos lietuviui.

Vladė ir Antanas Butkai

Veteranui — nenuilstančiam kovotojui dėl Lietuvos laisvės — K A Z I U I K A R P I U I, septynioliasdešimt penkerių metų sukakties proga, sveikatos ir ištvermės linki Lietuviai Fronto bičiuliai.

Ilgiausių metų.

Jų vardu

Juozas Mikonis

J.A.V. ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiulių Centro Valdybos Pirmininkas

Minint Tamstos 75 metų amžiaus sukaktį, nuoširdžiai Tamstą sveikinam. Linkime dar daug tokių sukakčių pragyventi geroje sveikatoje, jaukioje nuotaikoje ir kūrybingoje žurnalistikos veikloje. Mano žmona jungiasi prie šių sveikinimų ir kuogeriausių linkėjimų pareiškimo.

Šių Tamstos sukakčių minėjimas iškelia ir atžymi Tamstos daugelio metų kruopštaus darbo pasekas ir nepaprastai kūrybingą veiklą. Taipgi primena gausius nuopelnus dėl savo tautos išsilaukymo ir Lietuvos Valstybės atkūrimo.

Su gilia pagarba,

Dr. Julius J. Bielskis

Lietuvos Generalinis Konsulas

BOSTONO LIETUVIAI PAMINĖJO TAUTOS ŠVENTĘ

Saulėtas ir šiltas rugsėjo 20-osios sekmadienio rytas. Ramovėnų, šaulių, skautų, ateitininkų ir kitų organizacijų vėliavos išsirikavo Bostono lietuvių švento Petro parapijos bažnyčioje. „... Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį!...“ iškilingai sugaudžia nuo vargonų parapijos mišraus choro, vedamo komp. Jeronimo Kačinsko giesmės žodžiai. Parapijos klebonas kun. Baltrašūnas atnašauja šv. Mišias už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Tautos himno palydėtos vėliavos apleidžia bažnyčią ir vėl netrukus renkas Lietuvių klubo auditorijoje iškilingom apeigom. Čia A.L.B. Bostono apyl. pirm. A. Matjoška trumpai apibudina Tautos šventės — Rugsėjo aštuntosios istorinę prasmę. Įsteigta 1930 m. gegužės 15 d. Vytauto Didžiojo metais nepriklausomoje Lietuvoje pagerbti didįjį istorinės Lietuvos valstybės valdovą Vytautą Didįjį, Jo karūnavimosi Lietuvos karaliumi 1430 sumanymą prisiminti.

Šventės proga sveikinimo žodį taria Lietuvos Garbės konsulas adv. A. Shalna. Po jo kalba plačiai žinomas kovotojas dėl Lietuvos laisvės svečias iš New Yorko prelatas J. Balkūnas. Svečio kalba gerai istoriniai dokumentuota ir skirta prisiminti Lietuvos Respublikos Steigiamąjį Seimą. Prel. J. Balkūnas vaizdžiai pailustravo visus žymesnius lietuvių politinio-tautinio judėjimo etapus, pradedant 1795-1905 metais iki susirinkimo Steigiamojo Seimo 1920. Į Steigiamąjį seimą buvo išrinkti 112 atstovų iš įvairių politinių Lietuvos partijų bei tautinių mažumų. Pagrindinis seimo uždavinys buvo prarasti Lietuvos žemės reformą. Seimo darbus su dideliu dėmesiu sekė tuometinė Amerikos lietuvių visuomenė. Savo kalbos užbaigime prel. Balkūnas ragino visus solidariai nenuostojant nuotikos aukotis ir dirbti Lietuvos išlaisvinimui.

Po prel. Balkūno kalbos buvo priimta rezoliucija JAV prezidentui ir J. T. Organizacijai. Rezoliucija lietuviškai paruošė J. Vizbaras, o į anglų kalbą išvertė dr. J. Navickas. Rezoliucija — prašo: 1) iškelti Lietuvos bylą Jungtinės Tautos, kurios šiemet mini savo 25-rių metų sukaktį, 2) reikalauja, kad sovietų Rusija atitrauktų iš Lietuvos savo raudonąją armiją, slapta policiją ir okupacinius dalinius, 3) reikalauja grąžinti visus Lietuvos tremtinius, išvežtus prie-

vartos darbams Sibiran, 4) reikalauja Lietuvai laisvės apsispręsti ir pasirinkti savo valdymosi formą, 5) reikalauja padėkoti JAV už nepripažinimą priverstinos Lietuvos okupacijos.

Meninę minėjimo dalį atliko sol. B. Povilavičius, ir J. Kačinsko vedamas parapijos choras. Solistas, akomponuojant V. Vasilūnui, padainavo "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka" ir Ūdrio ariją iš V. Klovos operos "Pilėnai". Šv. Petro parapijos choras padainavo J. Naujalo Malda už Tėvyne ir ištrauką iš B. Budriūno kantatos "Lietuvos šviesos keliu." Po programos vyko pasilinksminimas ir užkandžiai.

J. V. Sūduvas

BALFO VAJUS

Šiemet Bostono lietuviams teko ne tik pareiga, bet ir garbė surengti ir globoti BALFO Seimą, kuris įvyks lapkričio 28-29 d. Ta proga Bostone yra organizuojamas piniginis vaju BALFO veiklai paremti.

BALFO Bostono skyriaus valdyba ir jos suorganizuotas aukoms rinkti komitetas kreipiasi į visus lietuvius ir kviečia visus jungtis į skelbiamą piniginį vaju ne tik dosniom aukom, bet ir darbu. Daug Bostono ir apylinkės lietuvių gaus mūsų laiškus su adresuotu atsakymui voku, kitus apilankys aukų rinkėjai su aukų lapais. Neatsisakykite savo auka paremti gyvybinius BALFO darbus. Taip pat paraginkite savo draugus ir pažįstamus prisidėti prie bendro šalpos darbo. Tie, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių nebūsime kontaktuoti, malonėkite savo auką pasiųsti BALFO Bostono Skyriaus išdinininkui p. Jonui Valiukoniui, 99 P St., So. Boston, Mass. 02127.

LIETUVIAI GRAFIKAI BOSTONO PARODOJE

Bostono kultūrinių subatvakarių komisija, pradėdama dvyliktąjį sezoną, suruošė lietuvių dailininkų grafikos darbų parodą, kurią suorganizavo ir New Yorke bei Baltimorėje jau parodė leidykla Gabija iš New Yorko. Rugsėjo 19 d. vakare į ALT S-gos Namus šios parodos pažiūrėti ir naują subatvakarių sezoną susirinko apie 130 bostoniečių, kurie prie kavos ir užkandžių išlausė komisijos pirmininkų (pasitraukiančio ir naujojo) inž. Edm. Cibo ir inž. R. Veito bei rašytojo St. Santvaro žodžių, po kurių dail. Viktoras Viz-

JUOZAS SODAITIS

Mergaitė su paukščiais (lino raizgins)

girda susirinkusiems kalbėti apie grafikos meną ir aptarė šioje parodoje dalyvaujančius dailininkus bei jų kūrybą.

Susidomėjimas šia paroda per dvi dienas buvo tikrai nepaprastas, nupirktai virš 30 darbų, kiti gailėjosi, kad kai kurių darbų jau negalėjo gauti. Parodą aplankė ir latvių kultūrinių organizacijų atstovai, kurie pareiškė norą lietuvių grafikos parodą suruošti latvių visuomenei ateinančių metų sausio mėn. Šiai parodai Gabijos leidykla kvies ir daugiau iškilesnių lietuvių grafikų.

Bostono parodoje dalyvaavo: Vytautas Ignas, Vytautas K. Jonynas, Alfonsas

Krivickas, Žibuntas Mikšys, Vaclovas Ratas, Juozas Sodaitis, Algirdas Šimkūnas, Telesforas Vailus ir Romas Viesulas.

Spalio 3-4 d.d. ši grafikos paroda vyko Philadelphiaje, Pa., Liberty Federal Savings Banko patalpose, 202 N. Broad St.; spalio 10-11 d.d. Detroite, Lietuvių Namuose; lapkričio 28 — 29 d.d. Clevelande, Naujosios parapijos salėje. (jz)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

MIRĖ BENEDIKTAS
BUTKUS

Spalio 5 d. viešint Chicagoje, netikėtai mirė Sibiro kankinys Benediktas Butkus.

Liko žmona Pranė, sūnus Raimundas Benediktas, dukterys Aldona ir Nijolė su šeimomis.

Velionis parvežtas iš Chicago į Clevelandą ir pašarvotas Jakubs & Son laidotuvių namuose, E. 185 gatvėje.

"VIENO PASAULIO DIENA" DARŽELIUOSE

Visų tautų kultūrinių darželių federacijos rengiama 25-ta metinė "Vieno Pasaulio Diena" įvyks sekmadienį, spalio 11 d., pradžia 2 val. po pietų.

Programa, kurioje šoks lietuvių grupė tautinius šokius, bus rumunų darželyje, vakarinėje pusėje apatinio bulvaru, prie St. Clair gatvės. Rumunų darželyje, naujausiam priede prie kitų darželių, iškilmė rengiama sąsąsėje su pastatymu jų darželyje pirmutinio paminklo.

• **ALTS pirm. Teodoras Blinstrubas** ir ižd. Mečys Šimkus, atsilankę Clevelande į Dirvos balių, prieš grįždami Chicago, p. Laikūnų namuose Vilties, Dirvos ir netrukus pasirodanti Naujosios Vilties žurnalo reikalais tarėsi su Vilties draugijos valdybos nariais Al. Laikūnu, K. S. Karpiumi ir Dirvos redakt. V. Gedgaudu.

• **Arenoje** ši ketvirtadienį, spalio 8 d. susitiks wrestling imtynėse stiprus lenkas Igor ir JAV čempionas The Sheik. Be to, bus ir kitų imtynių įdomios rungtynės. Bilietai nuo 4 iki 2 dol. gaunami Arenos kasoje. (Sk)

L.T.M. ČIURLIONIO ANSAMBLIO TRADICINIS BALIUS

ĮVYKS Š. M. SPALIO 31 D., 8 VAL. VAK.,
ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE.

Programą išpildys Čiurlionio Ansamblis su Ansamblio soliste IRENA GRIGALIŪNAITE.

Ansambliui vadovaus muzikas Maestro ALFONSAS MIKULSKIS.

Stalus (po 10 asmenų) galima dabar užsisakyti pas A. Penkauską — tel. 888-5940. Kaina asmeniui \$10.00.

MANO ŠIRDINGA PADĖKA

Šiuomi reiškiau AČIŲ iš Chicago atvykusiems į mano pagerbimą: Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkui T. Blinstrubui, ALT S-gos valdybos išdėninkui M. Šimkui, buv. ALT S-gos pirmininkui, mano senų laikų bičiuliui adv. Antanui Lapinskui, kuris pasakė pagrindinę kalbą, dail. Vl. Vijeikiui gražiai pravedusiam vakaro programą ir pagaminusiam puikų adresą, atžymėjimui mano 75 metų amžiaus sukakties.

Ačiū Šv. Jurgio parapijos klebonui kun. B. Ivanauskui, atsilankiusiems į pokylį ir sukalbėjusiam invokaciją.

Ačiū pokyly dalyvavusiems ir sveikinusiems: PLB pirm. S. Barzdūkui, County Auditor Ralph J. Perk, Clevelando lietuvių organizacijų vadams, vyrams ir poniams ir jų talkininkams ir veikėjoms.

Ačiū mienės programos išpildytojams sol. Julijui Kazėnui ir pianistei Reginai Brazaitienei.

Ačiū dailininkei V. Stančikaitei-Abratienėi už puikų mano portreto sukūrimą.

Ačiū už prisiųstus sveikinimus Lietuvos diplomatams ir žymiesiems asmenims šioje šalyje ir už užsienio; visuomeninių organizacijų vadams, ir daugybei tų ku-

rie prisituntė man sveikinius asmeniškai.

Ačiū Čiurlionio Ansamblio meno vadovui A. Mikulskiui ir valdybos pirmininkui Vladui Plečkaičiui už Ansamblio adresą.

Ačiū poetui Nadui Rasteniui už man skirtą poemą ir jo paties gražiai nupieštame viršelyje, kurią iš Balmorės atvežė ir man įteikė jo žmona Julė, buvusi clevelandietė Baltrukonytė. Taipgi už jo padovanotą man anglišką laidą "Anykščių šilelis".

Ačiū mūsų Clevelando menininkui Antanui Vaikšnoraui už jo skirtą man savo kūrybos piešinį.

Ačiū šio pokylio rengėjams: Vilties Draugijos valdybos pirmininkui A. Laikūnui, Dirvos redaktoriui V. Gedgaudiui, ALT S-gos Clevelando skyriaus pirmininkui A. Garmui ir skyriaus valdybos nariams V. Blinstrubui, S. Lukoševičiui, J. Mockui ir V. Stuguai.

Ačiū visiems.

Kazys S. Karpius

PADĖKA

Jungdamiesi prie sukahtuvinko Kazio S. Karpius padėkos už jo pagerbimą, šiemetinio Dirvos rudens balius rengėjai — Viltis, Dirva ir ALTS Clevelando skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visoms viešioms ir svečiams už atsilankymą pobūvį. Ypatinga padėka priklauso poniams, savo pagamintais pyragais parėmusiems bufetą: p. p. J. Budrienei, R. Degesienei, V. Garmienei, St. Gedgaudienei, Iz. Jonaitienei, Br. Kazėnienei, S. Knistautienei, Palubinskienei, R. Premeneckienei, Raulinaitienei, Ir. Rydelienei, M. Slabokieinei, J. Stuguienei, Ad. Šiaučinienei ir Br. Tarutienei; p. K. Laikūnienei už laimėjimų bilietų išpardavimą, p. F. Eidimtui už scenos papuošimą ir laimėjimų pravedimą; p. p. Vladui Dautui ir Urbšaičiui už baro aptarnavimą ir p. Urbonavičienei už vakarienes paruošimą ir rūpestingą vaišinimą. Tėvynės Garsų radijas kelis kartus pobūvį gražiai pagarsino ir leido pasinaudoti jo garsiakalbių sistema pobūvio metu salėje. Nuoširdi padėka už tai reiškama Tėvynės Garsų vedėjui p. J. Stempužiui. Visiems — iki malonaus susitikimo kitamet.

• **Henrikas ir Adelė Bajaliai**, iš Los Angeles, su sveikiniu K. S. Karpiui prisituntė \$10 auką Dirvai.

• **R. Melsbakas** 10 dol. ir p. XY (pavardės prašes neskelbti) 5 dol. auka parėmė š. m. Dirvos balius rengimą. Ačiū jiems.

CLEVELAND TRUST

CLEVELAND TRUST BANKAS TURI NAUJĄ SIBOLĮ

Po 75 metų gyvenimo Clevelando Trust Bankas, vienas didžiųjų Ohio valstijoje, Clevelande baigias statyti 29 aukštų centrinį pastatą, šiomis dienomis adoptavo naują CT simbolį. Savo klientų patogumui taip pat yra įvedęs kredito kortelę BankAmericard, kuri turi didelį pasisekimą.

• **Tėv. Alf. Bernatonis** Clevelande yra apsisitęs Šv. Jurgio klebonijoje. Telefonas: 431-5794.

Jis mielai norėtų aplankyti visus savo pažįstamus ir Vasario 16-tos gimnazijos rėmėjus, bet reiktų patiemis iš klebonijos jį parsivežti. Spalio 12 d. jis iš Clevelando išvyks į kitas lietuvių kolonijas.

Spalio 9 d., 8 val. vak. Tėv. A. Bernatonis kalbės per Tėvynės Garsų radiją.

Spalio 11 d. Šv. Jurgio bažnyčioje 10:30 val. laikys Mišias ir sakys pamokslą. Po pamaldų 12 val. parapijos salėje darys pranešimą Vasario 16-tos gimnazijos reikalu.

Spalio 18 d. Šv. Jurgio bažnyčioje bus rinkliava apremti Vasario 16-tos gimnazijos statybai. Laukiama, kad parapijiečiai suaukotų 1500 dolerių ir būtų pirmieji turėti Šv. Jurgio parapijos vardu pavadintą kambarį.

• **Vasario 16-tos gimnazijos bendrabučio statybai** pirmosios šimtinės Clevelande.

Po šimtą dolerių auکوjo: Joana ir Edvardas Stepai, dr. Edmundas Lenkauskas ir šeima.

50 dolerių auکوjo. Birutė ir Eduardas Malcanai.

Po 10 dol. auکوjo: P. Bie-linis ir R. Bridžius.

Po 5 dol. auکوjo: J. Augustinavičius, S. Slabokas ir A. Grėbliūnas.

• **Arch. William D. Koster** paskirtas organizuoti

VIEŠAS PRANEŠIMAS

LITHUANIAN HALL INC. BENDROVĖS
PANAIKINIMAS

Pranešama, kad Cuyahogos apskrities teismui (Common Pleas Court of Cuyahoga County) įteiktas prašymas, registruotas No. 886169, leisti Lithuanian Hall Inc. bendrovės direktorijai parduoti vienintėlę ir pagrindinę šios bendrovės nuosavybę, kurią sudaro nekilnojamas turas esantis 6835 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. Teismas yra prašomas leisti panaikinti bendrovę, pardavus minėtą nekilnojamąjį turtą, ir nustatyti tvarką, kaip turi būti padalinti pinigai gauti iš šio turto pardavimo.

Remiantis Teismo įsakymu, pranešama visiems Lithuanian Hall Inc. akcininkams, kad viešas apklausinėjimas šiam prašymui patenkin-ti įvyks Cuyahogos apskrities teisme 1970 lapkričio 7 dieną 10 val. ryto teisėjo George J. Mc Monagle kambaryje No. 1. Jeigu Teismas minėtą apklausinėjimo dieną arba prieš tai negaus

priešingų pareiškimų su rimtomis priežastimis, kodėl toks prašymas turėtų būti nepatenkintas, tada Teismas įsakys sekančią:

1. Lithuanian Hall Inc. direktorijai leidžiama parduoti vienintėlę ir pagrindinę šios bendrovės nuosavybę, kurią sudaro nekilnojamas turas esantis 6835 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, už aukščiausią galimą gauti sumą.

2. Gautieji iš šio pardavimo pinigai turi būti paskirstyti tokia tvarka:

a. apmokėtos visos bendrovės skolos, jeigu tokių yra, visiems kreditoriams,

b. išmokėti likusią sumą proporcingai pagal turimų akcijų skaičių visiems akcininkams, kurių yra žinomas adresas ar gyvenamoji vietovė,

c. išmokėti Lithuanian Village Inc. bendrovei tų akcininkų dalį, kurių adresas ar gyvenamoji vietovė yra nežinomi, Patikėtinio (Trustee) teisėmis.

Šis patikėtinis (Trustee) privalo gautąją sumą padėti į Ohio valstijoje veikiančią banką ar Trust bendrovę ir privalo išmokėti iš tos sumos proporcingai atitinkamą dalį kiekvienam akcininkui, kuris atsilieptų ir įteiktų prašymą raštu, pristatydamas reikiamus įrodymus tokiam reikalavimui. Dešimčiai metų prėjus nuo šio Teismo įsakymo, likusi neišmokėta suma, laikoma Patikėtinio teisėmis, privalo būti atiduota Lithuanian Village Inc. bendrovei naudotis jos reikalams. Tačiau Lithuanian Village Inc. bendrovė ir toliau lieka atsakinga ir sutinka išmokėti priklausančią dalį visiems akcininkams, kurie įteiks raštu prašymą ir pristatys tinkamus įrodomuosius dokumentus tokiam reikalavimui. Lithuanian Village, Inc., paskyrus jį Patikėtiniumi ir jai gavus likusią nepaskirstytą sumą, įpareigojama raštu pranešti Teismui apie tos sumos gavimą ir savo kaip Patikėtinio atsakomybę bei įsipareigojimus.

LITHUANIAN HALL INC.
By Paul P. Chalko
Attorney at Law
409 Park Building
Cleveland, Ohio 44114

PARDUODAMAS NAMAS

Rezortiniame miestely, netoli ežero, parduodamas keturių butų šešių metų pastatas pilnai apstatytas. Savininkas išvyksta į Floridą. Greitam pirkėjui gera kaina.

CIPKUS REALTY
Tel. 943-0910

(70-71)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 6 months maturity
5 3/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 1 year maturity
6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum — 2 year maturity

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos novelės konkurso gautos dar šios novelės: Paukštytė — "Ketvirtoji Lietuva", R. Ramunė — "Margarita ir jos tėvas", Zilė Lakuonė — "Už briau nos".

• Ketvirtoji JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventėje dalyvauti jau užsiregistravo 30 chorų, kurie sudaro apie 1000 dainininkų. Chorai, norintieji šventėje dalyvauti, bet dar neužsiregistravę, prašomi registruotis šiais adresais: suaugusių — muz. Petras Armonas, 4538 So. Hermitage Ave., Chicago, Ill. 60609, vaikų — mok. Vytautas Gutauskas, 7034 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629.

• Žibutei Vykintaitė-Pagels, išvykus, Memmingeno (Vokietijoje) Vargo Mokyklai pradėjo vadovauti ir mokytojauti Vanda Vykintienė, žibutės motina.

KAS TURI P. PUZINO PAVEIKSLŲ?

Čiurlionio galerijos čarterio direktoriatas baigia ruoš

ti mūsų žinomo dailininko Povilo Puzino pomirtinę monografiją. Ją numato ne pelno tikslais išleisti lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis.

Dauguma P. Puzino paveikslų yra atkovota New Yorko teisme ir yra direktoriato žinioje. Tačiau nemaža jų dalis parduota ir yra savininkų žinioje. Kad minėta monografija būtų pilnesnė ir tikslesnė, reiktų ir pas kitus esančių paveikslų reprodukcijas kartu prijungti.

Todėl direktoriatas kreipiasi į tuos geros valios savininkus paskolinti, paaukoti ar parduoti po vieną gerą nuotrauką (8"x10" ant blizgančio popierio) nuo kiekvieno kūrinių bei suteikti šias žinias: kūrinių pavadinimas, technika, dydis (be rėmų), savininko vardas, pavardė bei adresas. Chicagoje esančius kūrinius galėsime patys nufotografuoti. Prašome pranešti šiuo adresu:

Art Gallery of Ciurlionis, Inc., 6449 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629.

SUMUSĖ MŪSŲ PASTOGĖS REDAKTORIŲ

Mūsų Pastogės, Australijos LB laikraštyje, liepos 27 d. numery skaitome šitokią žinią:

"Liepos 18 d. atvykusį į Pavergtųjų Tautų Savaitės progą Lidcombe (Sydney) surengtą tautybių koncertą Mūsų Pastogės redaktorių užpuolė vienas mūsų tautietis, kumščiu sužalodamas veidą. Smūgis į dešinę akį dar buvo tiek laimingas, kad į akį nesulindo akininių stiklai. Užpuolikas lietuviškame gyvenime praktiškai nesirodo. Kiti spėja, kad užpuolikas prie šio veiksmo buvęs iš pašalies paskatin-tas.

Užpuolimo metu ten pat buvę australai detektyvai užpuolika sulaikė ir jį perdavė policijai."

• Muz. Mykolas Saulius, garsus celistas, gyvenęs Denvery, Col., po sunkios operacijos guli ligoninėje. Linkime greičiau pasveikti.

MIRĖ

Jonas Gasys-Gasiūnas, 65 m. amž., Dirvos bendradarbis, ilgesnį laiką gyvenęs Philadelphijoje, rugsėjo 18 d. mirė Flint Mich., kur ir buvo palaidotas.

Nuliūdime liko sūnūs dr. Albertas, Jonas ir duktė Danutė.

Vėlionis Nepriklausomoje Lietuvoje ėjo įvairias atsakingas pareigas ir paskutiniaisiais metais buvo Prekybos Instituto docentu.

NEW YORK

PAMINĖJO POETĄ MILAŠIŲ

Kultūros židinio namuose rugsėjo 27 d. įvyko poeto Milašiaus paminėjimas, kuriame pagrindinę paskaitą skaitė dr. Aldona Šlepetytė-Janacė, iš poeto kūrybos ir gyvenimo parašiusi doktorato darbą. Diplomatas dr. S. Bačkis ir rašytojas A. Vaičiulaitis, kuriems teko poetą asmeniškai pažinti papasakojo prisiminimų iš jo gyvenimo ir kūrybos, o aktorius Henrikas Kačinskas paskaitė iš poeto Milašiaus kūrybos.

Akademiją — minėjimą trumpu įžanginiu žodžiu atidarė dr. D. Jasaitis. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos New Yorko židinio pirmininkas, šį minėjimą ruošęs. Po akademijos buvo ponų paruoštos vaišės.

Aplamai, ši neeilinė popietė praėjo pakilioj nuotaikoj, minėjimas buvo gerai suorganizuotas ir publikos atsilankė iš plačios apylinkės pilnos Kultūros židinio patalpos.

TO REIKALAUJA ŽMONIŠKUMAS

Rugsėjo 28 d. New Yorke prasidėjo Balfio vėjau mėnuo ir tęsis iki spalio 24 d. Vajui vykdyti komitetas yra sudarytas iš visų vietos moterų organizacijų atstovų ir Balfio skyriaus valdybos. Komitetui vadovauja dr. E. Noakas, sekretoriauja J. Jankus. Pirmąją spalio mėnesio savaitę komitetas išsiuntinėjo Didžiojo New Yorko lietuviams laiškus, raginančius vėjau metu pasiųsti savo auką varginų tautiečių šalpai per Balfio (United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211). Antras svarbus vėjau darbas — fantų ruošimas "laimės šuliniui", iš kurio laimėjimai bus traukiami per vėjau užbaidymo koncertą (spalio 24 d., šeštadienį, Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-41 56th Rd., Maspeth, N. Y.). Visos moterų organizacijų

Skautų ir skaučių vadovai iš Chicago, Detroito ir Clevelando rugsėjo 26-27 d. buvo suvažiavę Union Pier.

V. Bacevičiaus nuotrauka

narės ir visi duosnieji New Yorko lietuviai prašomi fantų aukoti kiek galint daugiau ir juos įteikti Balfio centro įstaigai bent savaitę prieš koncerto pradžią. (Apie 30 labai gražių fantų jau gauta iš Maspetho liet. kat. moterų 30 kuopos).

Balfas dabar kas mėnuo išsiunčia nuo 20 iki 30 siuntinių ar piniginių pašalpų. Daugiausia vargstančių lietuvių pačioje Lietuvoje, todėl ten ir eina didžioji dauguma siuntinių. Bet Sovietų valdžia Balfio šalpai Lietuvoje labai priešiną. Nors mūsų laikais visose valstybėse (net ir toje pačioje Sovietų Sąjungoje) leidžiama politiniams kaliniams gauti siuntinių iš savo artimųjų ar karitatyvinių organizacijų, tačiau Lietuvoje, matyti, galioja tokia tvarka, kad net ir savo bausmę atkėjęs lietuvis tebelaikomas nusikaltėliu, jei savo varge gauna kokią pašalpą ar jos ieško, gi jo šelpėjas neteisčiai apšaukiamas antisovietiniu agentu.

Tačiau Balfui ir jo gausiems rėmėjams, Amerikos lietuviams, nėra kitos išeities, kaip tik didinti Balfio lėšas: jie negali nematyti savo tautiečių vargo nei laisvajame pasaulyje, nei okupuotoje tėvynėje ir negali jų nedalia nerūpinti. Vėjau mėnuo tebūnie visų lietuvių solidarumo ir žmoniškumo parodymu. Jį parodysimės gausiomis aukomis Balfui. (jb)

• Kun. P. Geisčiūnas, Balfio reikalų vedėjas su-negalavo ir paguldytas į ligoninę, New Yorke, kur jis po sėkmingos operacijos sveiksta.

PAGERBS

A. KAČANAUSKĄ

Rūtos Ansamblio rengiasi pagerbti savo buvusį vadovą ir dirigentą muziką Algirdą Kačanauską lapkričio 7 d., 7 valandą vakare Newarko šv. Trejybės salėje, Adams Street, Newark. Į balių kviečiame ne tik dartiniai ir buvę Rūtos Ansamblio nariai, bet taip pat ir plačioji lietuvių visuomenė, pagerti su kaupu užsitarnavusių Algirdą Kačanauską.

Rezervavimui vietų prašoma kreiptis tel. (201) 226-8547 po 5 val. vakaro.

• Solistas Liudas Stukas, kurį pernai rimtai buvo sugriekusi liga ir operacija buvo būtina, po devynių mėnesių rūpestingos priežiūros ir gydymo, balso pajėgumas ir gera nuotaika sugrįžo ir rugsėjo 27 d. pirmą kartą vėl dainavo American Democratic Club, Woodbridge, New Jersey, spalio 4 d. Kingston resto-

Chicago Aušros tonto vadovės su tuntininke A. Ramanauskiene (dešinėje), dalyvavusios vadovių suvažiavime rugsėjo 26-27 d. Union Pier.

V. Bacevičiaus nuotrauka

rane, Union, New Jersey, o spalio 11 d. dainuos Lietuvių Moterų Federacijos ruošiamam koncerte su Apreiškimo parapijos choru, Irena Stankūnaite ir Irena Veblaitiene.

CHICAGO

• Lydijos Koklytės ir Rimvydo A. Vaitkaus su-tuoktuvės įvyksta ateinančią šeštadienį, š. m. spalio 10 d., 4 val. p. p., Chicagoje, šv. Panelės Marijos Gimimo Bažnyčioje. Jaunosios tėvai — buvę clevelandiečiai Apolonija ir Artūras Kokliai, jaunojo tėvai — Juzė ir Stasys Ramanauskai. Sveikiname jaunuosius, kuriančius naują lietuvišką šeimą.

• Ramunė J. Jurkūnaitė ir Gintautas Vitkus, veikliai pasireiškę mūsų jaunimo gyvenime, susituoks š. m. spalio 31 d., 2 val. p. p. Chicagoje, šv. Panelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Jaunosios tėvai — Vincetina ir inž. Jonas Jurkunai, jaunojo tėvas — Kazimieras Vitkus.

DETROIT

BALFO METINĖ RINKLIAVA DETROITE

Spalis yra tradicinis Balfio piniginių vėjau mėnuo. Pagalbos prašančią ranką tiesia į mus vargan patėkę tautiečiai iš Lietuvos, Sibiro ir kitų pasaulio kraštų. Balfio Centras dėl lėšų stokos nepajėgia visų prašymų patenkinti. Mūsų šventa pareiga padėti.

Greta pasišventusiųjų rinkėjų į talką šiais metais ateina rinkliavos garbės komitetas, kurį sudaro šv. Petro parapijos klebonas kun. V. Kriščiūnevičius, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. M. Kundrat, šv. Antano parapijos klebonas kun. K. Simaitis, Detroito Lietuvių Organizacijų Centro pirm. B. Brizgys, LB Detroito apylinkės pirm. inž. J. Gaižutis.

Rinkliavai vadovauja Balfio direktorė E. Paurazienė.

Aukotojai, jei dėl kokių priežasčių nebūsėte rinkėjų aplankyti, prašome aukas siųsti E. Paurazienės vardu: 17403 Quincy Avenue, Detroit, Mich. 48221.

Balfio 76 sk. valdyba

• Grafikos paroda, kuri iki šiol jau buvo suruošta New Yorke, Baltimorėje, Bostone ir Philadelphijoje, spalio 10-11 d.d. bus eksponuota Detroito Lietuvių Namuose, 3009 Tillman Ave. Šią parodą suorganizavo leidykla Gabija iš New Yorko. Įvairių technikų grafikos kūrinius išstato šie dailininkai: Vyr. Ignas, Vyt. K. Jonynas, Alf. Krivickas, Žib. Mikšys, Val. Ratas, Juoz. Sodaitis, Alg. Šimkūnas, Tel. Valius ir Rom. Viesulas. Parodos lankymas spalio 10 d. nuo 4 val. iki 9 val. vak., spalio 11 d. nuo 11:30 val. ryto iki 8 val. vak.

Vytauto Igno medžio raižinys "Gyvybės medis", kuris išstatytas Gabijos kilnojamoje grafikos parodoje.

Buvusiam Sibiro kankiniui, senam tautininkui, Dirvos bičiuliui

A. A.

BENEDIKTUI BUTKUI

staiga mirus, jo žmonai PRANEI, sūnui RAIMUNDUI, dukroms solistei ALDONAI STEMPUŽIENEI ir NIJOLEI BRAZIENEI, jų šeimoms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Tauriam lietuviui

A. A.

ZIGMUI JONYNUI

mirus, jo žmonai, sūnui inž. VYTE-NIUI ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Eug. Bartkus
Petras Čelkis
Edv. Jokubauskas
Jonas Jurkūnas
Juozas Petkūnas
Juozas Šulaitis